

ALUMINIJ

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TOVARNE GLINICE
IN ALUMINIJA „BORIS KIDRIČ“ KIDRIČEVO

Številka 10

OKTOBER 1976

Letnik XIV.

Z zasedanj sveta za samoupravljanje, življenjska vprašanja delavcev in obveščanje

Svet za samoupravljanje je na svoji 2. izredni seji dne 16. 9. 1976 razpravljal o odobritvi pomoči prizadetim prebivalcem ob potresu v Posočju in sprejel naslednji sklep:

Svet za samoupravljanje, življenjska vprašanja delavcev in obveščanje predlaga delavskemu svetu TGA, da se odobri pomoč zaradi potresa prizadetim prebivalcem Posočja v naslednjih oblikah:

1. Iz sredstev sklada skupne porabe za leto 1976 se nakaže znesek 270.000 din, ki odgovarja višini enodnevnega neto osebnega dohodka zaposlenih v TGA. Za plačilo se začasno uporabijo nepotrošena sredstva sklada skupne porabe — pod pozicijo 9 plana sklada skupne porabe za leto 1976, t. j. sredstva za počitniški dom Crikvenica in nepotrošena sredstva istega namena iz leta 1975. Ob delitvi dohodka po zaključnem računu za leto 1976 se ta

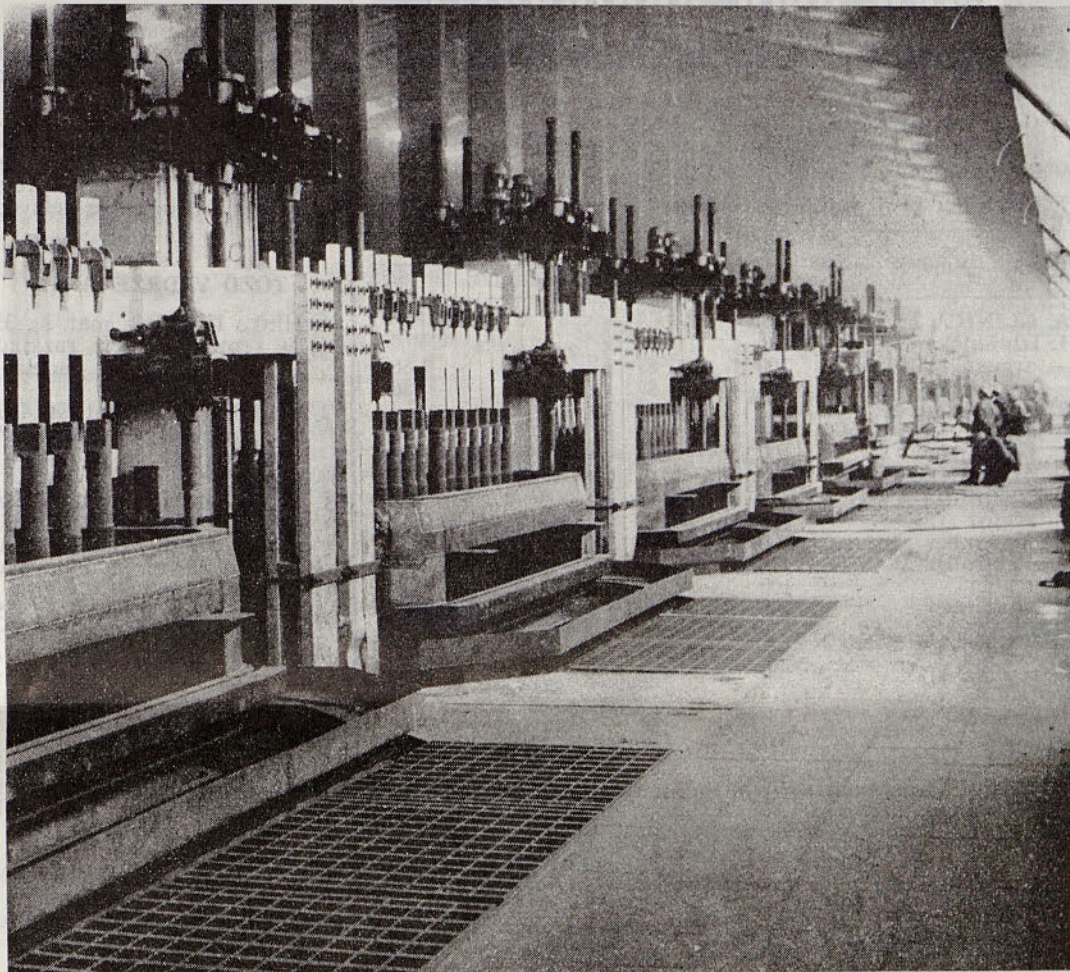
sredstva nadomestijo iz doseženega ostanka dohodka.

2. Direktorji TOZD in sektorjev ter družbenopolitične organizacije pričnejo z akcijo vpisa prostovoljnih prispevkov. Akcija mora biti izvedena takoj. Znesek vpisane pomoči zaposleni vplačajo na podlagi odstopne izjave ob izplačilu osebnih dohodkov v enem ali največ 3 mesečnih obrokih. Ker je denarna pomoč potrebna takoj, se opravi nakazilo iz obratnih sredstev podjetja, ki se z omejenimi odtegljaji vrnejo obratnim sredstvom podjetja.

3. V Posočje se pošlje 10 delavcev različnih poklicev za dobo 30 dni. Stroške (osebni dohodki, potni in drugi stroški) nosijo TOZD.

4. Počitniški dom v Crikvenici se da na razpolago kot stanovanja do spomladi 1977.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Nove peči v elektrolizi B

Dan mrtvih je dan, ko se bomo ponovno spomnili vseh tistih, ki so nam bili dragi. Dan ko se bodo matere spominjale svojih padlih sinov, hčera in mož za svobodo, ki jo danes tako brezskrbno uživamo. To je dan, ko bomo s cvetjem okrasili poslednja bivališča in prižgali svečke, ki naj obudijo spomin še na dneve ko so bili skupno z nami.

Spoštljivo in tiho se bomo pomikali mimo grobov v katerih spe naši dragi. Mnogo je še tudi grobov za katere se ne ve kdo počiva v njih, toda ta dan namenimo tudi njim. Saj so tudi oni brez dvoma doprinesli svoj delež k svobodi. Prižgimo svečko, položimo krizantemo ali drugo cvetico ter se dostojno poklonimo njihovega spomina.

Ta dan bo marsikatera mati padlega partizana — junaka zaman iskala tudi grob svojega sina ali moža morda tudi hčerke, kajti njihove kosti so raztrepane po celi širini in dolžini

naše drage domovine. Toda v mislih bo pri njih. Prav je, da smo s tako materjo tudi mi in naj naše misli prav tako pohite v davno preteklost, ki je kljub tolikim letom zapustila hude brazgotine, ki so takorekoč nezaceljive.

Toda beseda svoboda nekaj pomeni in prav zato naj izrečem misel matere, ki je darovala življenje trem sinovom in so vsi padli pod krvniškimi noži okupatorjev in njihovih kvislingov. Dejala je sosed, ki jo je vprašala zakaj vendar bolj ne žaluje za svojimi tremi sinovi: »SVOJE TRI SINOVE SEM RODILA ZATO, DA DARUJEJO SVOJA ŽIVLJENJA ZA NAŠO DRAGO DOMOVINO IN NE ŽALUJEM ZA NJIMI, AMPAK SEM NA NJIH PONOSNA«!

Res je, da ta mati ni z lahkoto izgovorila teh be-

sed, da jo je tiščalo pri srcu, povedala pa je resnico, ki jo gre občudovati tako hrabri materi pa dati tudi del našega spoštovanja v obliki spomina na te tri junake, ki smo jim brez dvoma dolžni več kot svečko in krizantemo. Zavedajmo se, da so tudi naša življenja minljiva in, da bo tudi za nas enkrat veljalo to, da nas bodo obiskali naši znanjci in se poklonili našemu spomnu. Dan mrtvih je vsekakor dan, ki ga ne smemo prezreti in ga kot takega moramo spoštovati. Kratko življenje, ki ga preživimo je le del tistega, kar nam je bilo usojeno in tisto kar smo lahko dali in prispevali za naš skupni razvoj. Zato naj velja tudi ob tem prazniku dnevu mrtvih pravilo, da smo dolžni spoštovati vse, ki so bili pred nami in kakorkoli darovali svoja življenja za na-

šo svobodo ali pa umrli povsem naravne smrti dooločene vsem nam.

Dan mrtvih mora biti praznik spomina na nase prednike, na vse tiste, ki smo jih imeli radi in tiste, ki so za nas storili več kot smo pričakovali, saj so nam matere dale življenje in zato mrtvim spomin ter globoko spoštovanje. Mi, ki smo ostali se moramo truditi in si prizadevati, da ostane dan mrtvih tisti dan, ki je za nas dan globokega spoštovanja do vseh tistih, ki so že pokojni in počivajo zaslužen počitek. Naj bo dan mrtvih dan, ko bomo obudili spomine na naše najdražje, na vse tiste, ki so padli za svobodo v gozdovih, ki so umrli strahotne smrti v taboriščih smrti.

Krizantema in svečka je vsekakor premalo, da bi se jim lahko oddolžili za vse kar so storili za

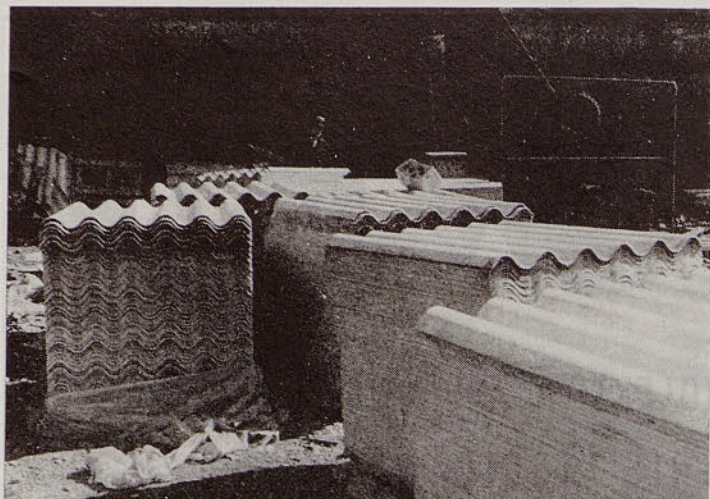
naš boljši dan, toda spomin je in kot takega smo dolžni tudi globoko spoštovati. Naj nam bo dan, ko se bomo nemo pomikali mimo grobov naših najdražjih in tudi neznanh, dan, ko bomo spoštljivo pokazali svoj pravi obraz do vseh rajnih, ko bomo z nemo in mirno kretnjo ob prižigu svečke dokazali svoj tihi pozdrav.

Dan mrtvih bi lahko označili tudi kot dan, ko prav vsi, ki še živimo dokazujemo vso spoštovanje in čast tistim, ki so nam v življenju toliko pomenu. Naj bo dan mrtvih zares naš dan — znak spoštovanja in naše pietete do umrlih. Svečke, ki jih bomo prižgali ta dan ter cvetje pa bodo samo potrdile tisto kar je vedno prisotno v naših srcih — to je globoko spoštovanje do naših dragih, ki so preminuli in nam pustili svoj del bogate zgodovine!

Slava vsem znanim in neznanim junakom ter slava in spoštovanje vsem umrlim!

F. Meško

Mrtvim v spomin

Salonitke

Kako smo poslovali?

Iz tabele I in II je razvidno, kako smo poslovali v mesecu septembru in v času od I. — IX. letos.

Indeks 1976/1975 prikazuje odnos dosežene proizvodnje napram istemu obdobju lanskega leta.

I. Dinamika proizvodnje — Indeks fizičnega obsega

Obrat — mesec	Plan	Doseženo		
		meseč.	kumulat.	76/75
A. GLINICA				
1. Izluženo				
— avgust	100	87	93	86
— september	100	89	93	86
2. Kalcinirano				
— avgust	100	92	96	92
— september	100	82	96	90
B. ALUMINIJ				
3. Elektroliza A				
— avgust	100	100	100	102
— september	100	99	100	102
4. Elektroliza B				
— avgust	100	102	103	108
— september	100	99	102	109
5. Livarna				
— avgust	100	105	99	98
— september	100	102	100	99
6. Anodna masa				
— avgust	100	118	108	89
— september	100	124	110	92

II. Prikaz porabljenih surovin na enoto proizvoda — IX/1976

Na 1 tono proizvoda	Plan	Indeks	
		september	I-IX/76
1. Glinica			
Al hidrat Al₂O₃			
— boksit	100	98	99
— NaOH	100	61	86
— para	100	96	97
— električna energija	100	114	109
2. ALUMINIJ			
Hala A			
— glinica	100	100	100
— anodna masa	100	106	102
— kriolit	100	97	77
— Al fluorid	100	148	131
— el. energija — kemija	100	102	101
Hala B			
— glinica	100	100	100
— anodna masa	100	103	98
— kriolit	100	101	85
— Al fluorid	100	110	100
— el. energija — kemija	100	103	99
3. ANODNA MASA			
Za izvoz:			
— petrolkoks	100	102	100
— katranska smola	100	97	100
Za domačo porabo:			
— petrolkoks	100	103	101
— katranska smola	100	93	98
— električna energija	100	52	63

NEZGODE

SEPTEMBRA LETOS

Septembra se je poškodovalo 13 delavcev.

	Na delu	Na poti	Skupaj
TOZ ALUMINIJ	2	—	2
TOZD GLINICA	2	1	3
TOZD VZDRŽEVANJE	7	—	7
DS SKUPNE SLUŽBE	—	1	1
	11	2	13

OBLIKA NESREČE:

Udarec ob predmet	6
Stik s skrajnimi temperaturami	2
Trčenje	1
Stisnjenje ob predmet	2
Padeč predmeta	1
Električni tok	1

TOZD ALUMINIJ

1. Rudolf Kramer, mat. št. 4451 iz livarne se je poškodoval 16. septembra. V času ko se je nahajal v el. A na anodi 401. celice in s kladivom zabijal zagozdo, je iz katodnega dela celice švignil v zrak plamen, kateri ga je zadel po obrazu, kjer mu je povzročil lažjo opekline.
2. Janez Kotar, mat. št. 4401 iz livarne, se je poškodoval 5. septembra. Pri nameščanju črpalnega lonca se je udaril ob železno konstrukcijo stojala. Na mezinu leve roke je utrpel lažjo poškodbo.

TOZD GLINICA

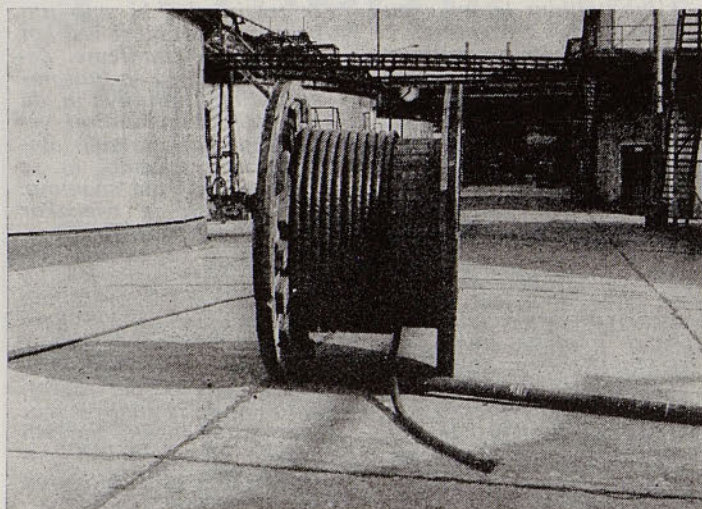
1. Franc Smid, mat. št. 1156 iz glinice — beli del, se je ponesrečil 20. septembra. Pri mazanju beth filtra v skladišču glinice mu je ekscenter za stresanje glinice zagrabil čevljev desne noge in mu hudo poškodoval palec in prstanec desne noge.
2. Janez Jus, mat. št. 569 iz glinice — rdeči del, se je ponesrečil 26. septembra. Pri vožnji z zapadnim dvigalom v skladišču boksitne rude se je zaletel v odbijač na severni strani žerjavne proge.
3. Franc Zupanič, dat. št. 2823 iz glinice — beli del, je imel nezgodo 18. septembra. Na poti iz službe je z osebnim avtomobilom na železniškem prehodu trčil v potniški vlak. Prehod na tem delu proge ni zavarovan. Trčenje je bilo tako silovito, da je delavec podlegel poškodbam.

TOZD VZDRŽEVANJE

1. Hinko Lozinšek, mat. št. 3505 iz skladišča se je poškodoval 29. septembra. Pri razkladanju lito-železne cevi ϕ 60, se je ena škotalila in zadela ponesrečenca po prstancu desne roke.
2. Ivan Juriševič, mat. št. 4367 iz strojnega vzdrževanja, se je ponesrečil 4. septembra. Pri sestopu iz zniževalca tlaka v separaciji ga je zbodlo v desnem kolenu. Utrpel je lažjo poškodbo.
3. Janez Sprah, mat. št. 594 iz elektro vzdrževanja, se je ponesrečil 6. septembra. Sodelavec Tomo Horvat je upogibal daljšo cev v primežu. Pri delu mu je cev spodrsnila in padla ponesrečencu po glavi. Imenovani je dobil lažjo poškodbo na glavi.
4. Mirko Medved, mat. št. 3932 iz strojnega vzdrževanja, se je ponesrečil 17. septembra. Pri montaži plinskega plašča na peči 124 HA je prišlo do eksplozije kriolita, ker se je plašč, ki je bil vlažen izmaknil iz montažnega vozička in padel na talino. Imenovani je dobil opekline po levi strani obraza, levi rami, roki in komolcu. Na glavi pa ima rano dolžine treh centimetrov.
5. Vinko Knez, mat. št. 390 iz elektro vzdrževanja se je poškodoval 2. septembra. Pri popravilu »RK« vozička št. 16 je ponesrečenec med privijanjem vijaka za varovalko povzročil kratek stik. El. tok ga je popekel po palcu, kazalcu, sredincu in delno po prstancu leve roke.
6. Jože Jagarinec, mat. št. 1460 iz strojnega vzdrževanja, se je ponesrečil 15. septembra. Pri sestavljanju ventila, mu je ohišje stisnilo in ranilo dlan leve roke. Utrpel je lažjo poškodbo.
7. Štefan Predikaka, mat. št. 2918 iz strojnega vzdrževanja, se je ponesrečil 13. septembra. Pri struženju vijaka mu je vroči ostružek priletel na desno oko in mu povzročil lažje opekline na očesu.

DS SKUPNE SLUŽBE

1. Peter Kropec, mat. št. 2578 iz finančnega sektorja, se je poškodoval 25. septembra na vojaških vajah civilne zaštite. Pri vožnji s kamionom, mu je premični sedež poškodoval palec desne roke. Utrpel je lažjo poškodbo.

Kabel

Organizacija in vodenje sestankov v OZD

Sodelavci Visoke šole za organizacijo dela v Kranju so anketirali 160 oseb v štirih različnih organizacijah združenega dela o tem, kako pri njih poteka organizacija in vodenje sestankov. Dobljeni in analitsko obdelani odgovori so zelo zanimivi in tudi za nas poučni, saj so si anketiranci edini v tem, da naši sestanki ne potekajo, kot si želi večina udeležencev. Za učinkovito razpravo in za realizacijo sprejetih sklepov bo potrebno v bodoče pravočasno posredovati gradivo v razumljivem jeziku, sestanki ne bodo smeli biti preobširni, vodja sestanka se mora temeljito pripraviti, dane predloge pa po razpravi spremeniti v ustrezne sklepe.

V današnjem življenju, pa naj si bo to v organizaciji združenega dela ali izven nje, si ne moremo predstavljati uspešnega dela in življenja brez medsebojnega sodelovanja. To pomeni, da je potrebno katerokoli problematiko (strokovno, samoupravno, družbenopolitično) obravnavati v širšem krogu ljudi. Le tako se bodo lahko ideje, sugestije in mnenja izpopolnila in dobila tisto obliko, katero lahko sprejmemo kot sklep za uresničitev.

Mnogokrat slišimo upravičene pripombe, da je sestankov preveč, da hodimo samo še na sestanke, da se na sestanku srečujemo vedno isti obrazi, da ničesar drugega ne delamo, kot sestankujemo in podobno. Res je, da je sestankov mnogo, res pa je tudi, da jih bo v bodoče še več in da je to tudi nujnost. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da mnogokrat sestanki ne uspejo zaradi neustrezne informiranosti sodelujočih o problematiki, zaradi česar ne morejo sodelovati zaradi nepravilnega organiziranja, kar je posledica nepoznavanja tehnike vodenja sestankov, zaradi neupoštevanja demokratičnih načel, zato udeleženci ne sodelujejo, so nezainteresirani in zaradi tega ne pridejo na sestanek.

Vsak dobro organiziran in vsebinsko pripravljen sestanek vsebuje tudi vzgojno-izobraževalne elemente. Tako nam dajejo sestanki široke možnosti vključevanja slehernega udeleženca in s tem možnost, da vsak posameznik svobodno in neposredno izraža svoja mišljenja, ideje

(Nadaljevanje na 5. strani)

Z zasedanja sveta za samoupravljanje, življenjska vprašanja delavcev in obveščanje

(Nadaljevanje s 1. strani)

Na 4. redni seji dne 23. 9. 1976 je svet za samoupravljanje razpravljal in sklepal o naslednjih zadevah:

— predlagal je delavskemu svetu TGA, da dodeli Ljudmili Vek, mat. št. 4373, administratorki v TOZD tovarna gline 3-sobno stanovanje v Kidričevem št. 13, ki ga je odpovedal Edvard Dobnik;

— razpravljal je o zahtevi Franca Strucla za preizkus sklepa sveta za samoupravljanje, življenjska vprašanja delavcev in obveščanje št. 403 z dne 20. 8. 1976, s katerim je bilo dodeljeno Luki Milinoviču 3-sobno stanovanje v Kidričevem št. 2, in predlagal delavskemu svetu TGA, da zahtevku ne ugodí;

— vsem delavskim svetom TOZD in DS SS je predlagal uvedbo postopka za spremembo želje na prioritetni listi za dodelitev stanovanja Branku Holcu, in sicer, da se mu doda 300 točk za izredno težke stanovanjske razmere;

— direktorja kadrovskega socialnega sektorja je pooblaštil, da podpiše pogodbe o jamstvu za tiste naše delavce, ki želijo zaposliti za dodelitev stanovanja za mlade družine po javnem natečaju za pridobitev stanovanjske pravice na stanovanjih, zgrajenih s sredstvi stanovanjskega sklada za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu;

— razpravljal je o prošnji Jožeta Galuna za dodelitev enosobnega stanovanja v Ptuj, Potrčeva 44 in ji ni ugodil, predlagal pa je vsem delavskim svetom TOZD in DS SS, da sprejmejo oz. spremenijo željo na veljavni prioritetni listi, in sicer, da prosí za enosobno stanovanje s c. ogr. v Ptuj za 3 ali 3 in pol sobno;

— sklenil je, da se Francu Beloviču takoj izda odločba o dodelitvi stanovanja, ki mu je bilo dodeljeno s sklepom delavskega sveta TGA št. 446 z dne 22. 9. 1976, ker za svojo 3-člansko družino sploh nima stanovanja;

— ugodil je prošnji Jakoba Vindiša iz Ptuja, Kajuhova 1 za podaljšanje roka izselitve iz stanovanja. Stanovanje mora izprazniti do 31. 10. 1977;

— podaljšal je roke za izselitev iz stanovanj naslednjim članom delovne skupnosti, ki ne izpolnjujejo obveznosti po pogodbah za posojilo za individualno stanovanjsko gradnjo:

— Hinku Dasku do 31. 8. 1977

— Andreju Gorniku do 31. 8. 1977

— Mariji Janžekovič do 31. 12. 1976

— Jožetu Petku do 31. 8. 1977

— Francu Šeminku do 31. 7. 1977

— Francu Korparju do 31. 10. 1977

Pri tem je sklenil, da morata Franc Simenko in Franc Korpar vrniti kredit v celoti, če do navedenega roka ne izpraznita stanovanja;

— sprejel je prioritetno listo za dodelitev posojila za individualno stanovanjsko gradnjo po razpisu IX. natečaja in jo dostavil vsem delavskim svetom TOZD in DS SS, da je v skladu z določili 8. člena pravilnika o kreditiranju gradnje, nakupa in adaptacij stanovanjskih hiš iz sklada skupne porabe potrdijo v roku 15 dni, t. j. do 15. oktobra 1976. Enako je pred-

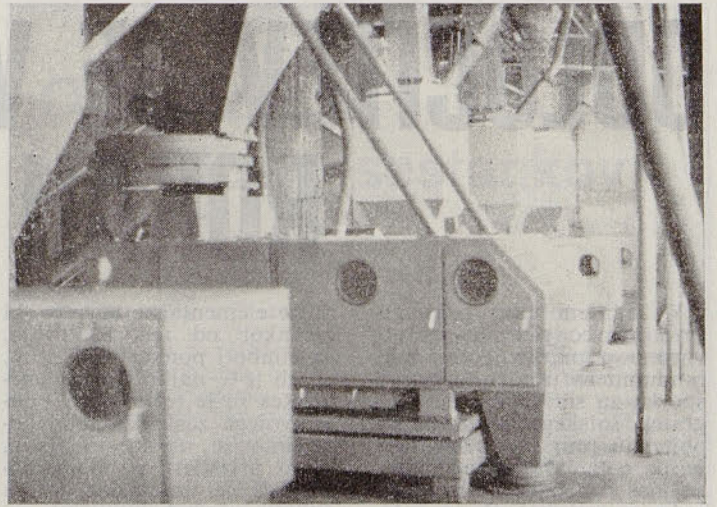
a) PRIORITETNA LISTA

PROSILCEV ZA DODELITEV POSOJILA ZA INDIVIDUALNO STANOVANJSKO GRADNJO PO RAZPISU IX. NATEČAJA

Tek. št.	Mat. št.	Priimek in ime	TOZD DS	Skupno šte. točk	Prosi za posojilo din	Že dobil posojilo din	Ugotovitev komisije za ogled in predl. sveta
1.	633	Turk Janez	Glin.	53	70.000		70.000 III. faza
2.	353	Kilajderič Zvonko	Vzd.	51	100.000		100.000 II. faza
3.	718	Klinc Stanko	Prom.	48	27.000	53.000	27.000 dograd.
	2551	Bezjak Alojz	Glin.	48	100.000		100.000 II. faza
5.	2529	Mernik Anton	Alum.	47	100.000		100.000 II. faza
6.	2083	Turk Jože	Vzdr.	46	100.000		100.000 II. faza
7.	1557	Nadelsberger F.	Al.	43	30.000		30.000 IV. faza
	1850	Cenar Anton	Al.	43	50.000	30.000	50.000 dograd.
9.	3473	Dorič Albin	Prom.	41	150.000		100.000 nakup
10.	2527	Tominc Franc	Al.	40	30.000	50.000	30.000 dograd.
11.	2717	Golob Franc	Gl.	38	60.000		40.000 IV. faza
	3079	Strelec Jakob	Al.	38	100.000		100.000 II. faza
13.	3167	Polanec Franc	Gl.	37	100.000	6.000	94.000 II. faza
14.	2268	Kokol Stanko	Gl.	36	50.000	10.000	50.000 dograd.
15.	3251	Saše Vili	Vzdr.	27	100.000		100.000 II. faza
16.	3023	Gabrovec Janez	SS	26	26.000	54.000	26.000 dograd.
17.	3807	Malović Miro	Prom.	25	100.000		100.000 II. faza
18.	3257	Celofiga Oto	Vzd.	24	50.000	40.000	40.000 dograd.
	3354	Cvetko Franc	Vzd.	24	100.000		100.000 II. faza
	3477	Korošec Franc	Vzd.	24	28.000	52.000	28.000 dograd.
21.	2977	Fabjan Oto	Vzd.	23	100.000		100.000 II. faza
	3512	Krajnc Franc	Al.	23	100.000		100.000 II. faza
23.	3458	Žuran Franc	Al.	22	30.000		30.000 IV. faza
	3501	Rodošek Rado	Al.	22	25.000	55.000	25.000 dograd.
25.	3751	Lenart Anton	Vzd.	19	100.000		100.000 II. faza
26.	4120	Šoba Franc	Al.	13	100.000		75.000 III. faza
27.	3835	Bauman Vinko	Prom.	10	120.000		75.000 III. faza
28.	3813	Burjan Marjan	Gl.	9	100.000		100.000 II. faza
29.	3979	Peršoh Jožica	SS	8	75.000		75.000 III. faza
30.	3911	Aubelj Marjan	Vzd.	7	100.000		100.000 II. faza
31.	4115	Toplak Jože	Al.	6	100.000		100.000 II. faza

Prosilci, ki po pravilniku o kreditiranju izgradnje, nakupa in adaptacij stanovanjskih hiš iz sklada skupne porabe, ne izpolnjujejo pogojev za dodelitev posojila za individualno stanovanjsko izgradnjo:

32.	3452	Preac Herman	Gl.		100.000		10. čl. pravilnika
33.	273	Zamuda Jože	SS		20.000		3. čl. pravilnika

Novi dozirnoki v anodni masi

lagal tudi za prioritetno listo za dodelitev posojila za rekonstrukcijo stanovanjske hiše po razpisu V. natečaja.

Listi sta naslednji:

— razpravljal je o prošnji Barbare Matjašič za odobritev enkratne pomoči in ji ni ugodil, ker je ugotovil, da prosilka ni socialno ogrožena;

— zadolžil je splošni sektor, da takoj prične postopek za pridobitev ustreznih sklepov samoupravnih organov za nabavo avtomata za cigarete;

— ugotovil je, da v razpravnem roku ni bilo pripomb na pravilnik o notranji arbitraži, zato je predlagal delavskemu svetu TGA, da ga sprejme v obliki, kot je bil dan v javno razpravo;

— tudi na samoupravnem sporazumu o posebnih pogojih za razporejanje strokovnih delavcev na delo v poslovne enote v tujini ni bilo pripomb, zato je predlagal delavskemu svetu TGA, da ga sprejme v obliki, kot je bil dan v javno razpravo;

— delavskemu svetu TGA je predlagal, da uvede postopek za sprejem družbenega dogovora o organiziranosti in uresničevanju družbene samožaščite v občini Ptuj;

— ugodil je prošnji Stefana Bezjaka, mat. št. 3070, ki se bo zaposlil v podjetju Les Ptuj, da vrača kredit za individualno stanovanjsko izgradnjo po sklenjeni pogodbi, torej tako, kot da bi bil še naprej zaposlen v TGA. Kolikor bi mu pri Lesu prenehalo delovno razmerje, se mora ponovno zaposliti v TGA, ker bomo v nasprotnem primeru ukrepali po pogodbi o posojilu, t. j. vložili zahtevek za takojšnjo vrnitev dodeljenega kredita;

— predlagal je delavskemu svetu TGA, da na podlagi določil 53. in 120. člena samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo in na predlog glavnega direktorja dodeli Antonu Pernatu, mat. št. 3348 posojilo za rekonstrukcijo stanovanjske hiše v višini 30.000 din.

b) PRIORITETNA LISTA

ZA DODELITEV POSOJILA ZA REKONSTRUKCIJO STANOVANJSKE HIŠE PO RAZPISU V. NATEČAJA

Tek. št.	Mat. št.	Priimek in ime	TOZD DS	Skupno šte. točk	Prosi za posojilo din	Že dobil posojilo din	posojilo din komisije za ogled in predl. sveta
1.	214	Zupančič Jože	Gl.	55	30.000		30.000
2.	1673	Senjor Gabriel	Vzd.	53	20.000	9.000	11.000
3.	59	Belšak Rudi	SS	45	30.000		30.000
4.	2244	Kurež Janez in Marjana	SS	42	30.000		30.000
5.	1166	Horvat Jože	Gl.	41	30.000		30.000
	2091	Klajnšek Ludvik	Al.	41	30.000		30.000
	3386	Dovečar Janez	Al.	41	30.000		30.000
8.	1128	Zajšek Janko	SS	38	30.000		30.000
	3348	Pernat Anton	SS	38	30.000		30.000

(Kolikor mu DS TGA po predlogu glavnega direktorja dodeli posojilo v znesku 30.000.— din, se ga izloči iz prioritetne liste)

10.	1677	Bezjak Janez	Vzd.	37	30.000		30.000
11.	3531	Horvat Karl	Gl.	33	30.000		30.000
12.	2824	Drevenšek Blaž	SS	30	30.000		30.000
13.	3036	Breg Martin	Al.	29	30.000		30.000

Rezanje

ODLOČITEV JE V NAŠIH ROKAH

V zadnjem času prav gotovo največ pišemo ter govorimo o predstojećem referendumu za uvedbo samoprispevka za sofinanciranje programa šolskega prostora na območju ptujske občine. Res je, da o tem vemo že mnogo, saj nas nenehno spremlja beseda samoprispevek in referendum, toda prav to nam narekuje še eno obveznost in sicer, da še bolj informiramo naše občane in proizvajalce o tem za nas tako pomembnem referendumu, ki bo odločal o nadaljnji usodi naših otrok oziroma vseh tistih, ki si želijo nadaljnega izobraževanja pa jim to trenutno ni mogoče, ker so pač kapacitete, s katerimi v občini razpolagamo do konca zasedene in se je tako zgodilo letos tisto, česar smo se vsi bali in kar je postala stvarnost.

razne elementarne nesreče, ki vsekakor od nas zahtevajo, da čimbolj pomagamo tistim, ki jih je te najbolj prizadenejo. Res se je težko odreči delu svojega zaslužka, toda postavimo se na mesto tistih, ki so prizadeti, pa bomo videli, da je naš dinar, ki ga nudimo v prvih trenutkih nesreče dvakraten in toliko več uspešen pri odpravljanju nesreč. Toda pustimo sedaj to ob strani, saj je naš glavni namen v tem, da se vsi skupaj, kar se da najbolje pripravimo na 21. november 1976, ko bi naj bil referendum v celi občini.

O osnutku sklepa o razpisu referendumu za uvedbo samoprispevka za sofinanciranje programa šolskega prostora na območju občine Ptuj so na 24. rednem zasedanju razpravljali tudi vsi trije zbori

njem izobraževalne skupnosti Slovenije ter s prispevkom krajevne skupnosti Markovci. Prav tako je verjetno vsem znano, da bi se v KS Ptuj plačevalo po 1,5 odstotka od neto osebnega dohodka, medtem ko bi za vse ostale KS veljal 1 odstotek od neto osebnega dohodka. Občani, ki so zavezanci prispevka iz osebnega dohodka od kmetijskih dejavnosti, po stopnji 2 odstotka, občani, ki so začasno zaposleni v tujini, njihove družine pa živijo na območju občine Ptuj, po stopnji 1 odstotka od neto osebnega dohodka — v enkratnem letnem znesku po posebni pogodbi. Samoprispevka pa bi bili oproščeni občani, ki dobivajo socialne podpore, od otroških doklad, dijaki in študentje od štipendij in učenci v gospodarstvu od nagrađ, kakor tudi občani, ki imajo dohodek od pokojnin in invalidnin, ki ne presegajo pokojnine oziroma invalidnine z varstvenim dodatkom.

Brez dvoma so naši občani dobro seznanjeni s problemi šolstva v ptujski občini in, da še prav posebno občutijo le-te tisti, ki pač imajo šolarje, ki letos niso mogli biti vpisani na oddelkih šol v Ptuj. Pomanjkanje šolskega prostora ni le primer v naši občini oz. v naših krajevnih skupnostih, ampak je ta tudi drugod, vendar se v sedanjem trenutku moramo ozreti le na svoje probleme in storiti resnično vse, da bi v referendumu uspel in, da bi v naslednjih letih le prišlo do rešitve tega hudega problema.

Starši, ki letos niso mogli vpisati svojih otrok v šole raznih poklicev bodo lahko vsem povedali, kaj se pravi imeti doma otroka z odlično končano osemletko, ki pa ne more naprej. Prav taki starši bodo vsem tistim, ki niso preveč navdušeni za takšen način reševanja šolskega prostora v naši občini, najlažje dopovedali, kaj se pravi tak problem in morda prepričali še tistih nekaj občanov, ki se ne navdušujejo nad tako uvedbo samoprispevka — čeprav je prav gotovo na srečo teh bolj malo.

Naša dolžnost je, da se v tej smeri pripravljamo ter enotno podpremo akcijo za gradnjo šolskega prostora v Ptujski občini. Brez dvoma bomo kljub nenehnim podžitvam ter prispevkom le izdvojiti tudi tisti odstotek od svojih dohodkov in pomagali tistim, ki zelo težko čakajo na nove šolske prostore in časa, ko se bodo lahko mirno učili in izobraževali ter se pripravljali na razne poklice.

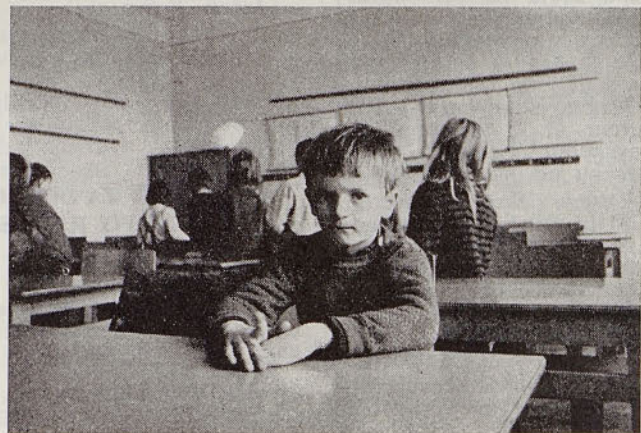
Zavedamo se, da stojimo pred resnično odgovorno nalogo, katero moramo vzeti zelo resno ter se dosledno pripraviti na 21. november 1976, ki bi naj bil za ureditev šolskega prostora v naši občini zgodovinski dan, ki bi naj pomenil prelomnico v smeri tega problema. Po drugi strani pa ponovno dokazal, da se zavedamo dolžnosti in, da je tudi tokrat v nas zmagala solidarnost.

Ko se bomo odločali za ali proti izberimo tisto, kar pomeni za bodoče rodove in generacije boljši jutrišnji dan podkovan z znanjem, zato le »ZA«!

F. Meško

Referendumski ZA — za napredek

Hitro se približuje 21. november 1976, dan, ki pomeni odločitev delovnih ljudi na referendumu o graditvi prepotrebnega šolskega prostora v občini Ptuj. V zadnjem času je bilo o problemih šolstva v občini veliko napisanega in povedanega s ciljem, da bi se sleherni član naše družbeno-politične skupnosti seznanil s problemi na tem področju našega življenja.

Tudi on bi rad v srednjo šolo. Bo zanj prostor?

Kljub znatnim sredstvom, ki jih vlagamo v razvoj šolstva, so še ponekod učilnice razpokane, njih stropi podprti, ogrevanje slabo ali pa ga sploh ni. Ne smemo dovoliti, da se v napredni družbi, kot je naša, šolstvo ubada še s takimi problemi, ki mejijo že na skrajnost.

Pomanjkanje učnega prostora postaja iz leta v leto večje. Ob vpisu v ptujske srednje šole je v juniju letos ostalo nevpisanih 120 prijavitelcev, med njimi celo nekateri najboljše iz posameznih osnovnih šol. Nekatere izmed njih so dodatno vpisali s pomočjo republiške interesne skupnosti za vzgojo in izobraževanje, celotne družbeno-politične skupnosti in srednješolskih zavodov. Za te učence so bili potrebni dodatni prostori, ki pa so za bivanje učencev manj primerni in so lahko le za silna in kratkoročna rešitev. Dodatno nastopa še problem pedagoških delavcev, saj nekateri predavatelji delajo na vseh ptujskih šolah.

Skušali smo prikazati pereče probleme šolstva v občini Ptuj, ki terjajo takojšnjo akcijo. Če k temu dodamo še potrebo po celodnevem bivanju v šoli in reformo srednjega šolstva, ki jo narekuje razvoj gospodarstva, pridemo do spoznanja, da je edina rešitev nastalega položaja pozitivni izid referendumu.

Reforma srednjega šolstva pomeni, da bo treba v usmerjeni srednji šoli najti prostor za vsakega učenca, ki bo končal osemletno šolanje. To pomeni, da se bo osnovna šola podaljšala na deset let. Usmerjanje v poklice, ki jih potrebuje gospodarstvo, bo potekalo v enajstem letu, v dvanajstem letu pa bo učenec pridobil srednješolsko izobrazbo.

Za uspešno izvedbo referendumu niso zadolženi le posamezniki in družbeno-politične organizacije, temveč vsi občani našega območja. Neuspeh referendumu bi pomenil pravi polom, pomenil bi zaprta vrata srednjih šol za tisoče otrok delavcev, za neizpolnjevanje dolžnosti do tistih, ki so komaj začeli živeti in tistih, ki bodo šele prišli.

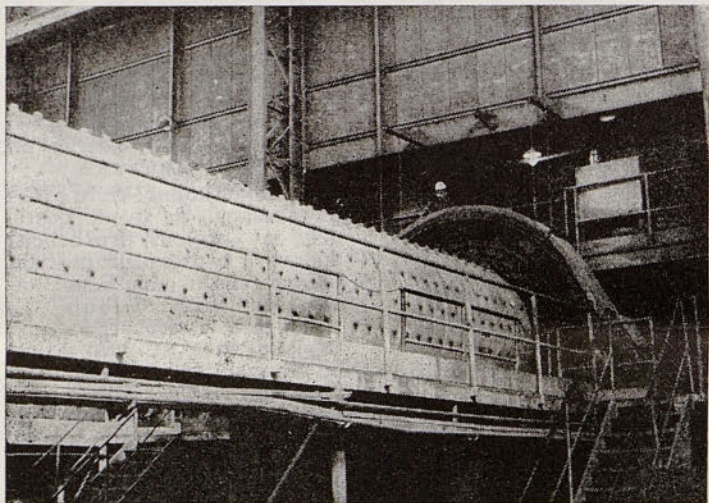
Take odgovornosti si pred generacijami mladih nihče ne more in ne sme privoščiti. Da je v znanju napredek, je potrjena resnica. Napredka pa si vsi želimo, posebno še v naši občini, ki spada med manj razvite. Najbrž da ga ni med nami, ki bi svojem otroku ne želel boljših možnosti v življenju, kot pa jih je imel sam. S pozitivnim glasovanjem bomo to potrdili.

V letošnjem letu so našo širšo družbeno politično skupnost prizadele mnoge nezdore. Zadnja je potres v Posočju. Vse to terja od vsakega izmed nas dodatna sredstva, ki jih ni nikoli dovolj. Pripravljenost omogočiti našim sinovom in hčeram pot do znanja in delovnih mest, naj bo tudi tokrat faktor, ki bo odločil, da bomo glasovali za referendum.

Delovni ljudje smo že večkrat z akcijami potrdili našo odločitev, da želimo živeti in delati v materialno in duhovno bogatejši domovini, ki si jo gradimo z lastnimi rokami.

Naj bo referendumski ZA prispevek vsakega izmed nas za lepšo prihodnost.

OO ZMS TOZD GLINICA

Mokri mlin

Mnogi dobri in celo odlični dijaki in učenci so ostali takorekoč brez možnosti za nadaljevanje šolanja za poklice, ki so si jih sami izbrali. Vsi se še kako dobro zavedamo, da pomeni uvedba novega samoprispevka ponovno obremenitev našega že tako napetega obračuna dohodka, ki se z vsemi mogočimi prispevki odteguje in nam vsem zmanjšuje življenjski standard. Toda prav to moramo tokrat pozabiti in se ozreti okrog sebe in videti probleme take kot so.

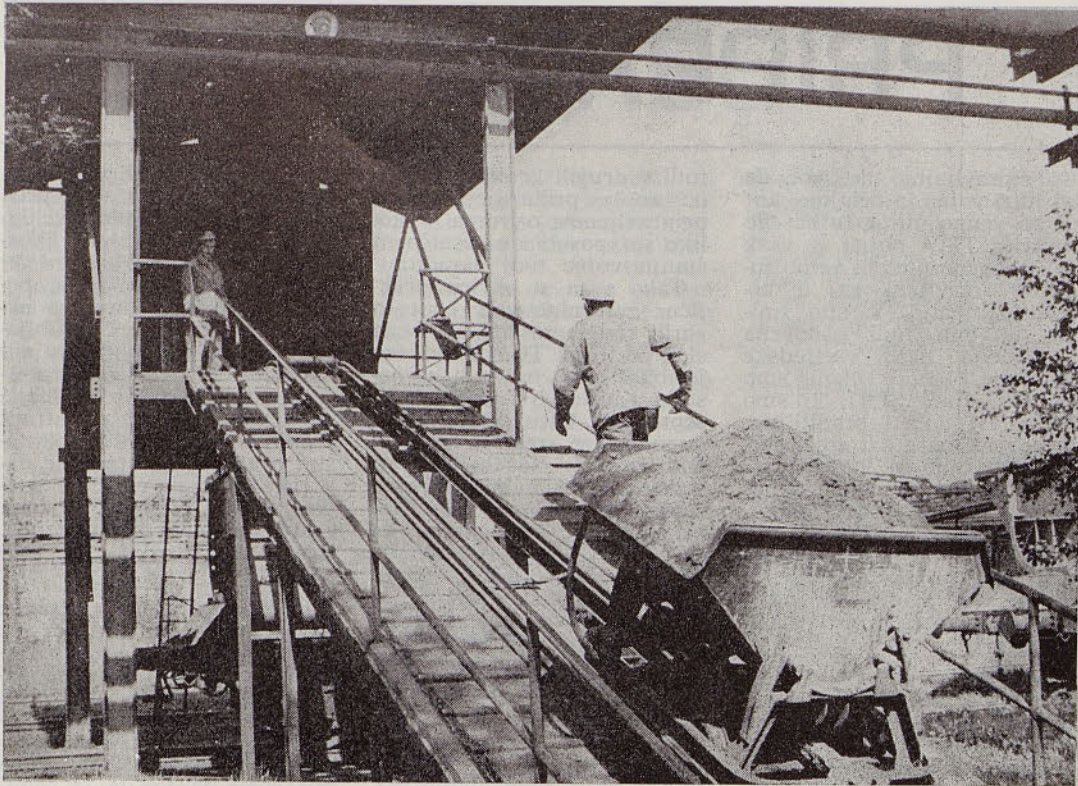
Mnogi že več nimamo takih otrok, ki bi potrebovali nove šolske prostore, toda prav gotovo pa imamo za seboj vnuke, vnukinje, ki prav tako pridejo prej ali slej v poštev za šolanje. Vsekakor je naša dolžnost, da jim to omogočimo, kajti kljub res mnogim izdatkom, ki nas bremenijo, bomo zmogli tudi to, saj gre predvsem za naše zanamce, ki morajo nadaljevati tisto, kar smo jim mi zgradili.

Vsak dan slišimo očitke o tem, kako nas vsebolj bremenijo razni prispevki, dajatve, pomoči in podobno, toda nihče izmed nas ni kriv temu, da se vse bolj pojavljajo

SO Ptuj ter enoglasno dali podporo temu osnutku z nekaterimi umestnimi pripombami ter predlogi, ki jih je treba seveda vnesti v predlog sklepa o katerem bodo razpravljali na 25. zasedanju zbori SO Ptuj v mesecu oktobru (v tem času so le-ti že verjetno bili) ter se dokončno odločili za razpis referendumu.

Mnoge razprave na sestankih občanov ter tudi izvedene ankete so pokazale, da so občani pripravljani pomagati pri gradnji srednješolskega centra v Ptuj in osnovne šole v Markovcih. Zaenkrat je predviden skupni znesek za izpolnitev tega programa 160.110.000 dinarjev, vendar bo kot sem že omenil, še prej treba pregledati, če so seveda vsi ti stroški tudi realni.

Če bo referendum uspel v celoti, potem bi se iz samoprispevka občanov v te namene zbralo preko 45.227.000 dinarjev, medtem ko bodo preostala sredstva do predračunskega zneska zagotovljena z združevanjem sredstev po dogovorih v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela, s krediti in sofinancira-

Odvoz pepela iz kotlarne

Več pobud in predlogov od proizvajalcev

Ceprav sem v predzadnji številki »Aluminija« konkretne pisal o tem, kakšne pravice imajo delavci do tega, da so v redu in pravočasno o vsem obveščeni, pa se še oglašam tokrat z nekaj vrsticami, ki mi jih je povedal sodelavec ali bolje rečeno, dal mi je navdih za to, da še enkrat spregovorim o tem, kaj pomeni konkretna in prava ter hitra obveščenost.

Pričelo se je nekako takole: v razgovoru s sodelavcem o raznih problemih, težavah in uspehih mi je le-ta omenil med drugim tudi to, da večina delavcev sploh ne ve koliko smo že dali za Posočje, kako poteka akcija (mislim je že od prvega potresa v maju), koliko smo do danes dali v naši tovarni ter podobno. Menil je, da tudi v mnogočem ostalem informacije prihajajo prepočasno ali pa jih večkrat sploh ni in slišiš le razne komentarje, ki pa pomenijo bolj dezinformacijo, kot pa pravo informacijo iz prave roke. Kot je še povedal, bi morali pogostejše poročati s strani sindikata, koliko je denarja v skladu tovarniške samopomoči in ne le ob letnih konferencah maloštevilnim delegatom!

Kaj torej odgovoriti temu tovarišu in še prav gotovo mnogim drugim, ki postavljajo enaka vprašanja ali pa jih niti ne želijo omeniti ker smatrajo, da je njihov glas za marsikatero v podjetju

nezanimiv in morda včasih tudi odveč. Ceprav morda ni vse ravno tako, kot sem to poslušal jaz, pa vendar je resnica brez dvoma nekje v sredini in je brez dvoma treba prisluhniti tudi takim mnenjem, predlogom in pripombam, kajti prav glas iz ust našega neposrednega proizvajalca je vreden največ in smo dolžni vsi prisluhniti takim kritičnim pripombam ali celo predlogom, saj izhajajo v dobri veri, da bi se nekaj le moralo premakniti v smeri boljšega.

Povdaril sem že kolikokrat, da z našo dosledno informiranostjo le ni vse v redu, kajti en sam časopis v mesecu je brez vsakega dvoma premalo, informacije pa prešare, da bi lahko kaj več koristile za morebitno odpravo določenih pomanjkljivosti. Preveč sem že omenjal razne oblike biltenov ali neke oblike informatorjev, kot jih danes imajo že v mnogih delovnih organizacijah, da bi se danes ponovno zadrževal na tem vprašanju za katerega pa osebno še vedno smatram, da je to problem številka ena, ki zahteva brezpogojno in nujno rešitev.

Kako pa je stvar vseh nas, ki v tem kolektivu delamo in živimo? Izogibati se moramo raznim dezinformacijam in demantirati tiste, ki želijo z raznimi sredstvi dokazovati razne nepravilnosti in pojave, ki jih največkrat

napihujejo kar po svojem okusu in okolju. Ne verjamem, da bi predstavljalo kakšne večje izdatke to, da bi ob raznih zadevah dostavljali članom delovne skupnosti najnovejše informacije o zadevah, ki so pomembne in važne. Tu spada problem prodaje aluminija, delo sindikata, raznih svetov in odborov, za katere največkrat mnogi ne vedo, kaj sploh leti delajo in kaj so pravzaprav sploh storili!

Pri tem pa ponovno povdarjam, da brez pomoči, pobud, pripomb in predlogov od strani proizvajalcev oz. zaposlenih v TGA ne bo uspehov. Kajti dajanje določenih kritičnih pripomb na razne zadeve je koristno le, če je podan tudi realen predlog za odpravo določenih slabosti. Ob tej priliki sem apeliral na tega tovariša — sodelavca, da naj to tako, kot mi je povedal preneša na papir in ga odda odgovornemu uredniku našega glasila, kajti le tako bo zadeva informativne dejavnosti v naši tovarni prišla do bolj popolnega izraza in seveda, kar je najbolj važno do uspeha.

Nič ne pomaga tarnanje za vogali in kritike, ki nimajo osnove, če ne bo za vsakim zakaj postavljen tudi zato! In to tak zato, ki bo nekaj predstavljal ter pomenil v doslednem uveljavljanju našega sistema samouprave, ki ne sme biti tuja prav nikomur in je zato tudi vsak dolžan, da le-to izpopolnjuje in jo dosledno izvaja. Preko sindikalnih poverjenikov naj dajejo člani delovne skupnosti predloge in pripombe, potem bomo v najkrajšem času lahko spregovorili o doslednejšem informiranju, za katero moj sogovornik in ostali smatrajo, da ne gre vzporedno z ostalimi nalogami ter akcijami.

Korajžno na dan s predlogi in pobudami v smeri boljšega informiranja!

F. Meško

Organizacija in vodenje sestankov v OZD

(Nadaljevanje z 2. strani)

in sugestije za rešitev določenega problema. S tem, da ima udeleženec možnost izražanja in primerjanja lastnih stališč, pa vpliva na druge in na sebe in tako vsi izpolnjujejo (Nadaljevanje z 2. strani in razširjajo svoje znanje. Zato je sestanek tudi metoda in oblika dela, ki omogoča razširjati ter pridobivati osebne in skupinske izkušnje, metode dela, ki izpopolnjuje, razvija in obogati slehernega udeleženca z novimi spoznanji in možnostmi za reševanje posameznih problemov in nalog.

Na vprašanje ali bi bili lahko sestanki uspešnejši, menijo anketiranci, da je treba predvsem:

- izobraziti vodje sestanka s tehniko vodenja,
- pravočasno posredovati gradivo,
- da se sestanki po potrebnem ne zavlačujejo,
- da je sestanek planiran v času, ki najbolj ustreza udeležencem in da ne traja več kot dve uri,
- da imajo udeleženci možnost zapisovanja in da je obrazložitev čim bolj jasna.

Anketiranci so imeli tudi še naslednje predloge in pripombe:

- v organizacijah združenega dela, ki imajo več TOZD-ov, naj bi na sestankih samoupravnih organov ene TOZD redno prisostvovali tudi predstavniki drugih TOZD,
- na sestankih je vse premalo osebne kritike,
- vodstvenemu in vodilnemu kadru mora biti osnovni cilj pravilna obveščenost in zainteresiranost neposrednih proizvajalcev za reševanje problemov,
- vsii člani samoupravnega organa bi morali dobiti zapisnike posameznih sej (ne samo sklepe),
- poročevalci posameznih tem se premalo poglo-

bijo v problematiko, ki jo posredujejo, kar pripelje do večkratne obravnave iste teme.

Anketa je jasno pokazala, da sestanki ne potekajo, kot si želi večina udeležencev in da bi bilo potrebno v bodoče v večji meri upoštevati:

- da bodo vsi udeleženci pravočasno prejeli vabila na sestanke in gradivo, na osnovi katerega bo potekala razprava,
- da bo gradivo napisano v jeziku in na način, ki bo dostopen in razumljiv slehernemu udeležencu, da lahko tako pričakujemo popolno sodelovanje vseh udeležencev,
- udeleženci sestanka naj že vnaprej vedo koliko časa bo trajal sestanek. Ta ne sme biti daljši od dveh ur,
- da na sestanku obravnavamo največ tri točke dnevnega reda,
- da sestanke organiziramo v času, ki je najbolj prikladen za čim večje število udeležencev,
- da bo priprava vodij sestanka resnično temeljita, zato moramo vodje sestankov ustrezno izobraziti,
- da vodja sestanka na demokratičen način pri-tegne vse udeležence k sodelovanju,
- da se posredovani predlogi v razpravi dokončno oblikujejo ter sprejemajo sklepi, katere morajo udeleženci sestanka tolmačiti in zagovarjati med sodelavci. Te sklepe je treba upoštevati kot delovne naloge in jih tudi v celoti realizirati.

Vsi ti zaključki kažejo, da moramo pri organizaciji sestanka predvsem upoštevati demokratična načela, načela, ki spoštujejo slehernega človeka v socialističnem samoupravnem družbenem sistemu.

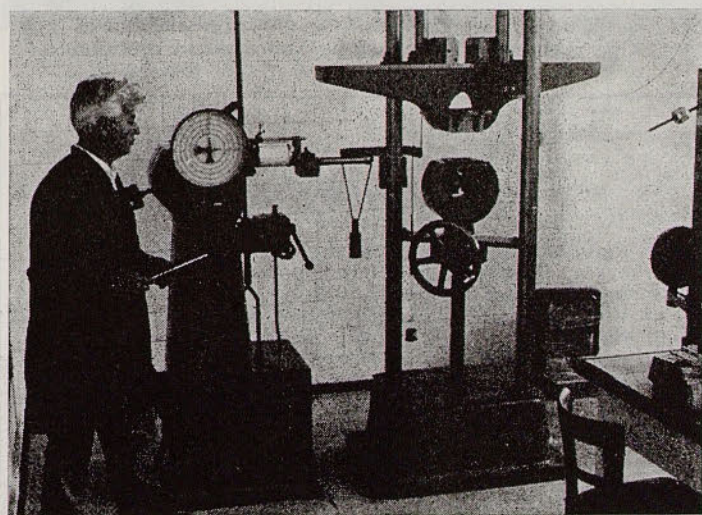
Povzeto po: ORGANIZACIJA IN KADRI 4/76

Obvestilo

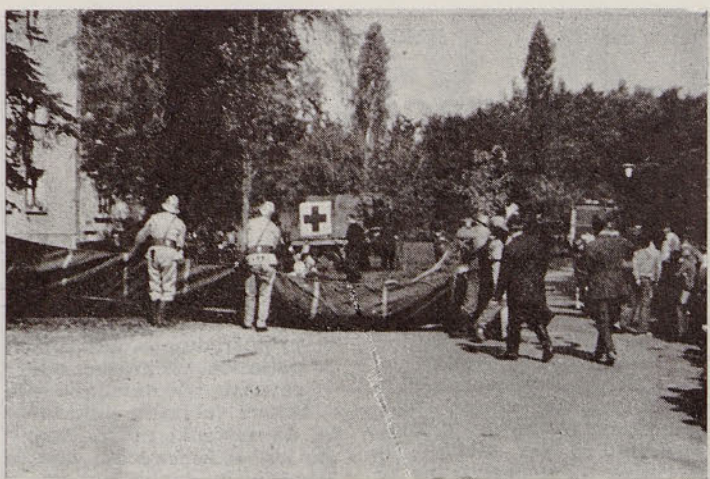
Krajevna skupnost Kidričevo obvešča prebivalce naselja Kidričevo, da ima še na razpolago zemljišča za zidanje garaž. V kolikor bo dovolj interesentov bomo takoj pripravili zemljišče za gradnjo.

Obenem spodbijamo vse govorice, ki so nastale o nepravilnostih pri dodeljevanju zemljišča, ker je do sedaj imel vsak resni interesent možnost dobiti zemljišče za zidanje garaže.

KRAJEVNA SKUPNOST KIDRIČEVO

Iz Impola

Priprava reševalnega prta

Ekipe prve pomoči odnaša ponesrečenca v ambulantno

Ekipe prve pomoči TGA in KS pri nudenju pomoči ponesrečencu

Ekipe prve pomoči prenaša poškodovanca v ambulantno

Razmišljanja

- Človek je v razumu eno najbolj nepopolnih bitij na svetu. Do smrti se uči in izpopolnjuje, nazadnje pa bedak umre.
- Vsaka žival poje in spi toliko, koliko ji je za organizem in življenje potrebno. Človek ki pa je umsko razvit, pa tudi pri jedi in pijanci ne pozna mere.
- So ljudje ki veliko govore pa malo povedo in ljudje, ki malo govore pa veliko povedo.
- Človek je sam sebi največji sovražnik, ker ne zna živeti po razumu, katerega ima.
- Žival se instinktivno nesreči izogiba, človek ki ima razum, pa sam sili v njo.

vec

PRIPRAVLJENI OB

»Pripravljajmo se, kot da bo jutri vojna in delajmo, kot da bo vedno mir!« Te besede tovariša TITA pozna že vsak naš osnovnošolec in vemo tudi mi državljani, kaj te besede pomenijo. V tem smislu je bila tudi osnovana koncepcija naše vseljudske obrambe, katere člani smo vsi državljani SFRJ, ki smo po ustavi dolžni braniti vse pridobitve naše narodno-osvobodilne vojne in socialistične graditve. Kaj pomeni danes za nas splošni ljudski odpor, kaj pomeni za vse nas pripravljenost na morebiten napad sovražnikov na naše ozemlje, je tako jasno, da o tem sploh nima smisla pisati in govoriti.

V zadnjem času smo vse bolj priča taki dobri pripravljenosti naših ljudi, ki so vprašanje SLO vzeli kot za svojega — za našega skupnega, saj se skoraj nenehno vrstijo razne vaje civilne zaštite enot SLO in ostalih, ki naj dokažejo svojo pripravljenost v slučaju nezaželenega stanja. V zadnjem času se po vrsti vrstijo vaje civilne zaštite v okviru SLO v vseh KS ptuj-ske občine (to delajo seveda

tudi v drugih krajih), ko razne enote prikazujejo svojo pripravljenost oziroma to, koliko so sposobni v resničnem stanju vojne tudi narediti.

Taka vaja v okviru praktične reševalne vaje enot in služb civilne zaštite krajevne skupnosti in TGA Kidričevo je bila izvedena tudi v naselju Kidričevo v soboto, 25. septembra letos ob 10.00 uri dopoldne v središču naselja Kidričevo I. Na tej vaji so sodelovali pripadniki civilne zaštite iz KS in iz TGA Kidričevo, enote prve pomoči iz KS in TGA, gasilsko-tehnična reševalna ekipa iz KS in TGA ter gasilske enote iz TGA Kidričevo, Apač, Lovrenca na dr. polju in Hajdine ter enote varnosti in reda prav tako iz TGA in KS Kidričevo.

Najprej velja poudariti, da je pred samim pričetkom vaje bilo pred spomenikom BORISA KIDRIČA veliko protestno zborovanje proti ravnanju avstrijskih oblasti proti Koroškim Slovincem in Gradiščanskim Hrvatom, ki ga je organizirala organizacija ZSMS Kidričevo skupaj z drugimi družbenopolitičnimi

organizacijami v Kidričevem. Na zborovanju se je pred spomenikom zbralo veliko pionirjev osnovne šole, ki so skupaj z ostalimi krajanji, ki so se pridružili mladim, poslali protestno pismo na avstrijski konzulat v Ljubljano, v katerem tudi krajanji KS Kidričevo ter mladi z upanjem pričakujejo realnejši in razumnejši del od strani republike Avstrije, da bi našim bratom in sestram le dali tiste osnovne človeške pravice, ki jim gredo iz 7. člena avstrijske državne pogodbe, katere podpisnica je tudi SFRJ.

Po končanem zborovanju pa so mladi s transparenti krenili po naselju proti prizorišču velike vaje civilne zaštite, ki se je odvijala pred zgradbo KS ter samskega bloka oz. bloka št. 13. Ekipa varnosti in reda iz KS TGA so poskrbele za to, da je celotna vaja v redu in po sprejetem načrtu tudi potekala. Najprej so po danem alarmu za zračni napad krajanji bili priče zračnega napada, v katerem sta sodelovali dve letali Aerokluba Ptuj, ki sta prileteli iz smeri Ptuja ter pri-

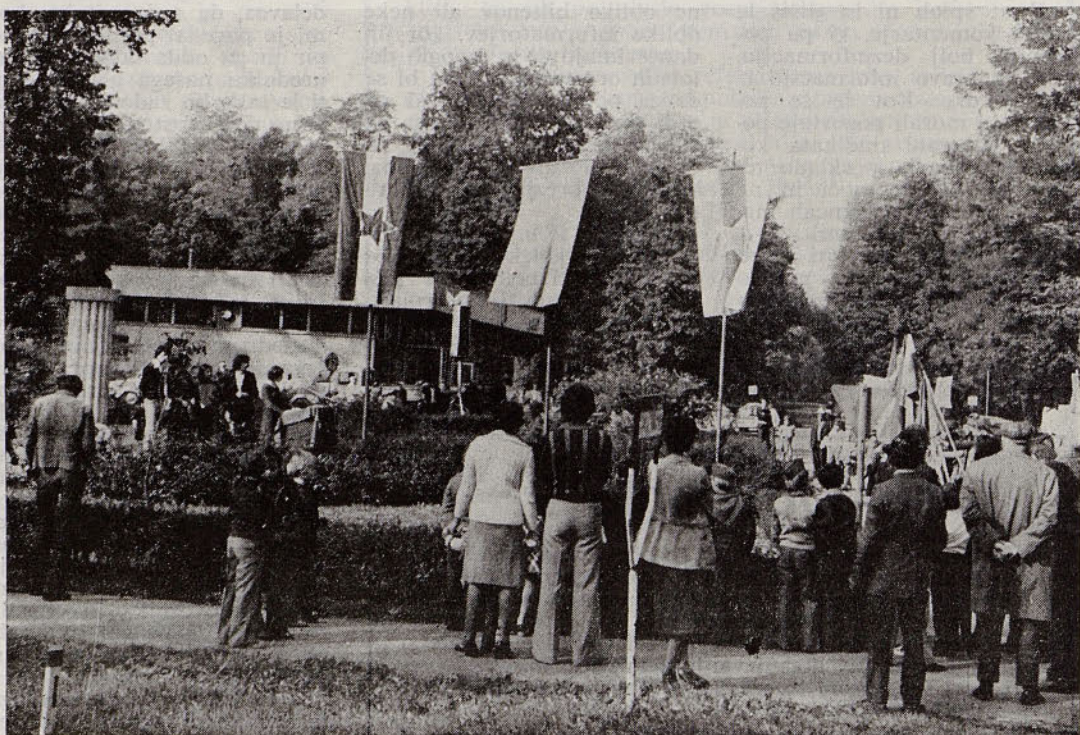
ZA ČIMBOLJŠE

solidarnostne akcije za Posočje pa je podal tovariš Franc Klemenčič, podpredsednik Občinskega sindikalnega sveta Ptuj.

Po skupnem zasedanju so se zbori sestali na običajnih mestih ter nadaljevali na ločenih sejah z razpravo o gradivu, ki sodi v njihove pristojnosti. Najprej so delegati v razpravi ocenjevali poslovanje v prvem polletju ter ugotovili, da ne poteka povsem v skladu s sprejetimi obveznostmi ter načeli in menili, da je do konca leta, čeprav je zelo kratek rok, skušati popraviti, kar se sploh še v tem trenutku da. To je v čimvečji in čimboljši meri popraviti poslovanje, predvsem v čistih TOZD in OZD,

kjer stvari najbolj šepajo bodisi po taki ali drugačni krivdi, kar pa velja tako za poslovanje v občini Ptuj, kot tudi v republiki. Res je, da nekatere gospodarske organizacije pestijo vsemogoči problemi, ki so objektivne ali subjektivne narave, vendar smo dolžni odpraviti vse tisto, kar ne velja in nam je zavora pri uspešnejšem gospodarjenju ter doseganju boljših poslovnih rezultatov. V oceni, ki je bila podana glede na minulo razpravo o osnutku zakona o združenem delu, je bilo poudarjeno, da je razprava v glavnem bila prilično dobra in uspešna, kar še predvsem velja za delovne organizacije, ki so celotno zadevo vzele resno in niso bile le razlagalci členov

Še enkrat o

Protestno zborovanje v Kidričevem (Foto: Peter Gegič)

VSAKEM ČASU

čeli bombardirati določene objekte, katere so razrušili in jih tudi zažgali. Ker je sovražnik odvrnil tudi radibiološko in kemično orožje, sta predsednik CZ TGA ter načelnik štaba CZ KS Kidričevo aktivirala RKB enoto, ki je najprej ugotovila obseg kontaminiranega območja ter smer širjenja, nato pa ga tudi v celoti razkužila (dekontaminirala).

Po znaku siren, da je konec zračnega napada in, da so sovražnikova letala odletela v smeri proti Mariboru, so takoj na kraj, kjer je sovražnik odvrnil bombe, prihitele gasilske enote iz TGA Kidričevo, Apač, Lovrenca in Hajdine, katerim so pomagali tudi nekateri tovariši iz Ptuja in takoj pričeli z gašenjem požara in odstranjevanjem ruševin ter reševanjem ponesrečencev. Tukaj so razumljivo v veliki meri sodelovale enote prve pomoči iz TGA in KS ter hitro in zelo učinkovito reševale in pomagale ponesrečenim, nato pa so jih spravile v bližnjo ambulanto. Izredno zanimivo je bilo reševanje ponesrečencev iz najvišjega nadstropja v bloku

št. 13. Po velikem prtu od vrha do zemlje, so spuščali vse, ki se drugače zaradi požara v sosednjih prostorih niso mogli rešiti. Skratka vsaka enota je delovala povsem po naprej pripravljenem in izdelanem načrtu, zato bi tudi lahko rekli (vsaj od naše strani), da je ta velika vaja v KS Kidričevo v celoti uspešna in, da je med drugim dokazala, da so se krajanji v celoti vključili v sistem vseljudske obrambe v slučaju morebitnega napada sovražnika na našo samoupravno socialistično ureditev.

Ves potek vaje je resnično razumljivo in dosledno vodil tovariš Franc Lončarič, ki je preko zvočnikov sproti obveščal vse prisotne o samem poteku vaje, jim predstavljal sodelujoče enote ter njihove naloge, katere so opravljali, jih informiral o nekaterih pomembnih zadevah, ki jih morajo krajanji storiti v primeru resničnega napada. Čeprav je sama vaja dobro uspela — morda z nekaterimi manjšimi pomanjkljivostmi, kar pa je tudi razumljivo, saj je leta bila prvič in kar je seveda pomembno, povsem v druga-

nem okolju, kot v resničnem vojnem stanju, v katerem ne bi bilo prisotnih gledalcev!

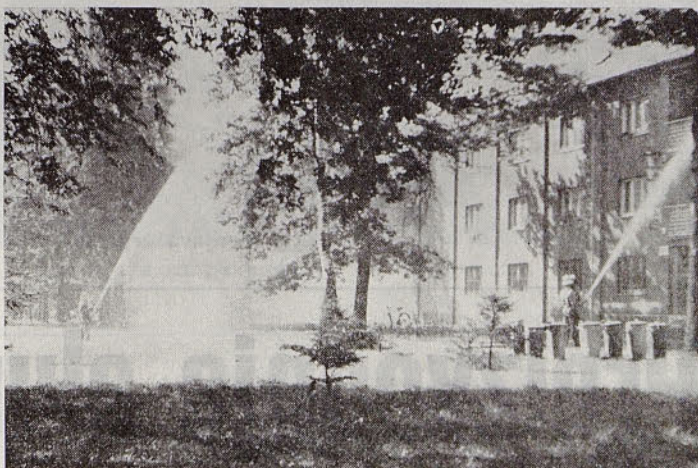
Zato lahko ob koncu ponovimo to, kar smo zapisali že v samem naslovu, da smo pripravljeni ob vsakem času in da smo resnično dosledno sprejeli in osvojili koncept vsesplošnega ljudskega odpora, kar je brez dvoma naša največja pridobitev ter obenem največja garancija, da danes ni sovražnika, ki bi lahko uklonil tako ljudstvo, kot je to naše v našem socialističnem samoupravnem sistemu. Žal bi lahko veliki uspehi vaji civilne zaštite v Kidričevem prisostvovalo večje število občanov, saj je bila informativnost ter obveščenost o tej vaji več kot odlična.

Vse morebitne manjše pomanjkljivosti pa nam bodo še kako služile v smeri tega, da se bomo za naslednjo tako ali obširnejšo vajo še temeljiteje pripravili ter še enkrat dokazali našo obrambno pripravljenost.

France Meško

Ekipe RBK se razkužuje po opravljenem razkuževanju zemljišča

Uspešno gašenje požara po bombnem napadu

REZULTATE POSLOVANJA

v osnutku ampak so celotno razpravo usmerile v smer vsega, kar v dosedanjem sistemu samoupravljanja ni bilo povsem v skladu z našo politiko in gospodarjenjem ter so zato tudi imele možnost odkriti nekatere pomanjkljivosti, ki jih bodo odpravile ter se prilagodile boljšemu načinu samoupravljanja in gospodarjenja.

Bilo je tudi nekaj takih, ki zadeve okrog javne razprave niso vzeli dovolj resno, zato tudi ni čudno, če so v takih OZD padli na izpitu, ki ga je je še moč popraviti. Če pa je že sama razprava bila masovna in bogata, pa tega ne bi tudi mogli povdariti za število danih pripomb in predlogov, ki so si največ-

krat bili zelo podobni in sorodni, zato jih je razumljivo pač toliko manj.

Tudi v naši delovni organizaciji lahko rečemo, da smo v celoti uspeli, saj je v teh razpravah in že v samih pripravah sodelovalo precejšnje število naših delavcev ali bolje rečeno samoupravljalcev, ki so bodisi preko raznih seminarjev ter predavanj vzeli zadevo z vso odgovornostjo v obravnavo. Seveda pa še s tem niti najmanj ni rečeno, da smo s tem opravili vse. Kajti tisto, kar bomo morali realizirati in sprovajati v delo šele pride in prav na to moramo biti dobro pripravljene.

Ko so delegati poslušali in

formacijo o poteku solidarnostne akcije za prizadete ob potresih v Posočju, so med drugim tudi ugotovili, da vsi v naši občini le še niso dosledno opravili svoje solidarnostne dolžnosti do hudo prizadetih prebivalcev v krajih, ki jih je prizadel potres. Zato so tudi delegati družbeno-političnega zbora poslali apel in poziv vsem, ki še svoje obveznosti niso opravili, da to storijo takoj, saj je zima takorekoč pred vrati in je zato naša skupna pomoč še toliko bolj potrebna in bo tudi bolj koristna, če se ne bo s pomočjo zavlačevalo. Pove-mo lahko je to, kar že dobro vemo, da smo tudi pri nas z vso resnostjo ter odgo-

(Nadaljevanje na 8. strani)

Po končani vaji postrojena vozila enot, ki so sodelovale na vaji

Zbor sodelujočih ekip na vaji in priprava za predajo raporta o opravljeni vaji komandantu vaje. Foto: Peter G.

protestnem zborovanju

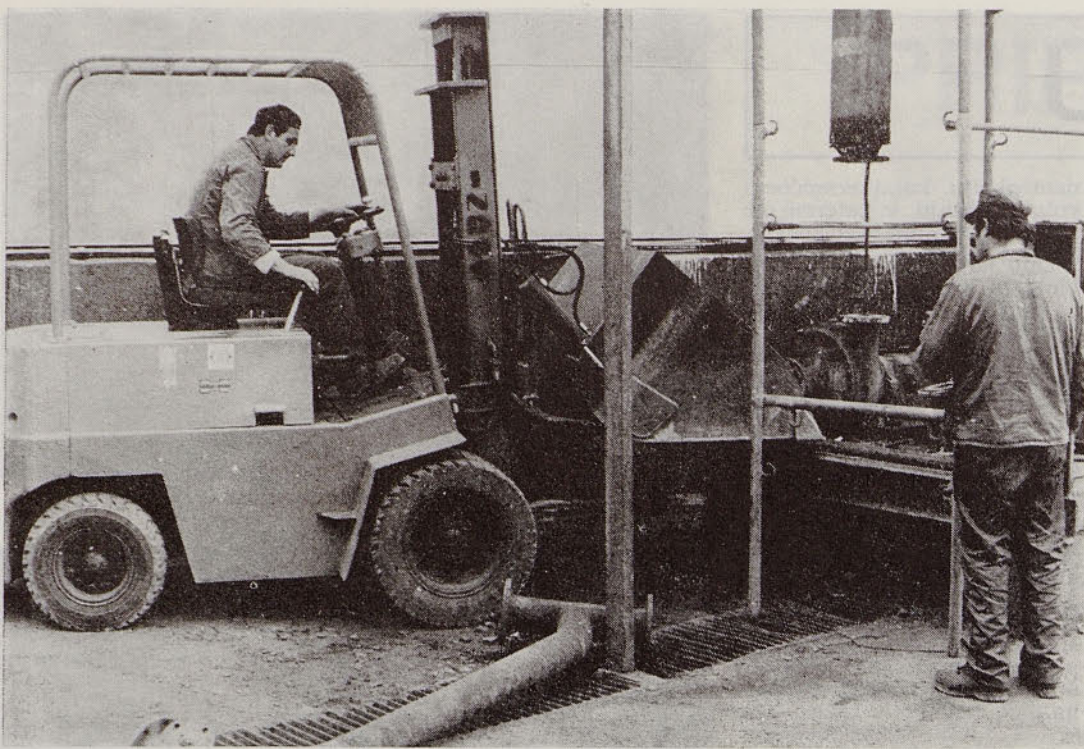

Tudi ptujski mladinci so se pridružili zahtevi izpolnitve državne pogodbe na slovenskem Koroškem (Foto: Mohorič)

Razmišljanja

- Stari pregovor pravi: več znaš — več veljaš. Je pa tudi res, več znanja, je več trpljenja.
- Če bi človek vedel kaj drugi misli, verjetno človeštva na svetu več ne bi bilo.
- Včasih so rekli: rana ura — zlata ura. Danes je pa rana ura trpljenja, ker je pozna ura svetla.
- Človek je največja žival na svetu. To pa zato, ker ima razvit razum.
- Kdor v življenju ni doživel bridkosti, ne zna ceniti sladkosti.
- Največji nezadovoljnejši je tisti, kateri sam s seboj ni zadovoljen.

vec

Menjava črpalke

Za čimboljše rezultate poslovanja

(Nadaljevanje s 7. strani)

akcijo in, da je ta tudi pri naših delavcih naletela na veliko razumevanje, kar najvarnostjo začeli organizirano bolje dokazuje akcija zbiranja sredstev za prizadete prebivalce v Posočju. Delegati vseh treh zborov so v nadaljevanju svojih ločenih sej razpravljali tudi o predlogu poslovnika skupščine občine Ptuj ter programa dela zborov skupščine občine Ptuj za obdobje od meseca septembra 1976 do meseca julija 1977.

Podali so soglasje k pripojitvam nekaterih osnovnih šol v ptujski občini in imenovali na predlog komisije za volitve, imenovanja in kadrovska vprašanja SO Ptuj vrsto ravnateljev in vršilcev dolžnosti ravnatelja v OS ter izvolili delegate v odbor za urbanizem, stanovanjske in komunalne zadeve pri Stalni konferenci mest Jugoslavije, člana v akcijski odbor za hitrejši razvoj manj razvitih in obmejnih področij oz. območij Gospodarske zbornice Slovenije pri medobčinskem odboru za Podravje ter člana odbora za inovacije Gospodarske zbornice Slovenije pri medobčinskem odboru za Podravje.

Živahna razprava je v vseh treh zborih stekla tudi okrog osnutka sklepa o razpisu referenduma za uvedbo samo-

prispevka za sofinanciranje gradnje šolskega prostora v občini Ptuj. Zbora krajevnih skupnosti ter združenega dela sta razpravljala in sklepala še o osnutku odloka o urejanju in vzdrževanju vojaških pokopališč in grobov, o varstvu spomenikov in drugih spomeniških obeležij v občini Ptuj, osnutku odloka o spremembi odloka o imenovanju krajevnih uradov in določitev matičnih območij v občini Ptuj, predlog sklepa o potrditvi zaključnega računa davkov in prispevkov občanov občine Ptuj za leto 1975, predlog sklepa o zaključnem računu prispevka za starostno zavarovanje kmetov za leto 1975 ter še o nekaterih drugih zadevah, o katerih se je družbenopolitični zbor le seznanil ter se z vsemi tudi soglašal.

V DPZ tokrat novih delegatskih vprašanj ni bilo, nista pa bila povsem zadovoljna z odgovorom delegata, ki sta že na prejšnjih zasedanjih postavila vprašanje glede višjih pristojbin za kmečke traktorje, saj je v Mariboru in Ormožu prispevek manjši. O tem pa bo še razpravljala IS SO Ptuj. Naslednja seja zborov bo v tem mesecu (oktobru) in bomo o njej poročali.

F. Meško

Proizvodnja aluminija iz aluminijevega klorida

Leta 1973 je Alcoa najavila poskuse za proizvodnjo aluminija z elektrolizo aluminijevega klorida v talini alkalnih kloridov. V tem času je bila zgrajena tovarna v Tekساسu s predvideno letno proizvodnjo 15.000 ton ter z možnostjo povečanja na 30.000 ton. Ta tovarna je v letošnjem letu pričela obratovati. Postopek ponazarja stanje 15 letnega razvoja in je stal 25 milijonov dolarjev. Zdi se, da je Alcoa našla rešitev za različne probleme pri elektrolizi $AlCl_3$ in je torej možno bolj smotno razporediti vsa dela.

Ceprav o procesu še ni moč dati kompletnih informacij, bomo poskušali podati smisel tega postopka na podlagi vseh zahtevkov za patente in na podlagi poznavanja kemijskih reakcij.

Kakor pri Hall-Heroultovem postopku se tudi tu izhaja od zelo čistega aluminijevega oksida. Postopek je možno razdeliti v tri faze: Iz aluminijevega oksida pripravimo s pomočjo klorida in ogljika aluminijev klorid. Aluminijev klorid v elektrolizi ločimo na aluminij in klor ter končno klor vrnemo nazaj v proces.

Razumljivo je, da je zelo važno preprečiti onesnaženje elektrolita. Zato je Alcoa razvila svoj postopek za čiščenje alkalnih kloridov v elektrolitu. Tehnično je zanimiva konstrukcija specialnega filtra iz anorganskih vlaken za čiščenje plina in reaktor za izločanje trdnega aluminijevega klorida. V tem reaktorju se aluminijev klorid v plinastem stanju po protitočnem principu loči od ostalih plinov. Za ta postopek je zelo pomembna ozka in skupna cona za anodo in katodo. Oblika elektrod dovoljuje plinastemu kloru da izhaja samo na eni strani iz cone elektrod. To prisili tekoči elektrolit k točno določenemu gibanju med elektrodami in v celici nastane cirkulacija elektrolita in sveži elektrolit prihaja med elektrode kontinuirano. Nastajajoči aluminij pada navzdol v nasprotni smeri kot se dviguje klor.

Presenetljivo je, da je inverzna reakcija med aluminijem in klorom minimalna. Zdi se, da je nasičenje elektrolita s klorom potrebno za učinkovito doseganje zadovoljivih rezultatov, kljub temu, da ima klor tendenco, da se združuje s kapljicami aluminija, kar pospešuje ponovno reakcijo klorida z aluminijem. Količina aluminija v elektrolitu vpliva na količino klorida, ki ponovno reagira. Jasno je, da površinski efekti v tem procesu odigrajo odločilno vlogo in verjetno se iz tega vzroka sestava elektrolita ne sme mnogo oddaljiti od predpisane. Znano je le, da mora biti vsebnost oksida nizka, da bi ogljikove elektrode vzdržale tri leta. Prosti kisik pod anodo tvori ogljikov dioksid. Alkalni kloridi se reducirajo, posebno kalijev klorid tvori zmesi z ogljikom, kar povzroči, da elektroda prične razpadati v obliki luskin. Nujno je torej potrebna kontrola. Vsebnost aluminijevega klorida v elektrolitu mora biti tolikšna, da preprečuje nastajanje alkalnih metalov. Druga težava je relativno visoki parni tlak elektrolita, kar povzroča kroženje elektrolita in odnaša nastali klor iz peči.

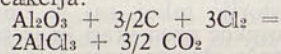
Objavljena gostota toka znaša 0,8 do 2,3 A/cm² in napetost je 2,7 V po celici. (Razkrojna napetost 0,3 V, omski padec napetosti v elektrolitu je 0,5 V, ostali padci napetosti povzročijo različne usedline na poti toka skozi celico).

Ker se tekoči aluminij ne zbira na površini katode, ne obstaja problem spreminjanja medelektrodne razdalje, kakor tudi ne problem valovanja aluminija zaradi močnih magnetnih tokov. Nadalje tudi anoda ne reagira s klorom in se ogljikovi materiali ne trošijo ter tudi ne nastajajo anodni plini, ki bi vsebovali fluor.

Poraba električne energije za ta novi postopek je bila podana od Alcoa z 8,9 kWh/kg aluminija. To kaže, da je možno v primerjavi s postopkom Hall-Heroult prihraniti 30% energije. Ostali viri informa-

cij Alcoa pravijo, da je to samo energija za elektrolizo. Od tod torej izvira mnenje, da je z elektrolizo aluminijevega klorida nastopila druga faza čiščenja aluminijevega oksida in obstajajo pomisleki, če je prihranek na energiji napram Hall-Heroult procesu res tako velik. Doslej Alcoa še ni dala natančnih podatkov o kloriranju.

Pri 800°C poteka naslednja reakcija:

Nepreciznost v kalkulacijah o uporabi energije za neki proces je pomembna za njegov izplen. Velik del stroškov v celotnem procesu od-

(Nadaljevanje na 9. strani)

Urejanje zelenic

Proizvodnja aluminija iz aluminijevega klorida

(Nadaljevanje z 8. strani)

pade na uporabljene surovine, to se pravi, da zavisi od dejstva, če se uporablja petrokoks ali ogljik v drugi cenejši obliki, nadalje ali uporabljamo boksit ali čisto glinico. Koks iz premoga vsebuje nečistoče, ki jih ni v mnogo dražjem petrokoksu. Če uporabljamo kot surovino boksit, vsebuje proizvedeni aluminijev klorid nečistoče, kot so železov in titanov klorid, nasprotno pa pri uporabi čistega aluminijevega oksida teh nečistoč ni. Možna nevšečnost pri tem procesu je, da v tej fazi lahko nastajajo še strupeni klorirani hidrokarbonati, to je isti problem, ki se pojavlja tudi pri proizvodnji magnezijevega klorida. Vsled tega smatramo, da bo verjetno Alco-in postopek za proizvodnjo aluminijevega klorida uporabljal kot surovine čisto glinico in petrokoks.

Za vse to pa skupna poraba energije verjetno ne bo manjša kot pri proizvodnji aluminija v elektrolizo v talini fluorjevih soli. Lahko se reče torej, da v proizvodnih stroških prevladuje cena aluminijevega klorida iz tega vzroka obstaja še nadaljnja negotovost in določitev cene

aluminija, proizvedenega po sistemu Alcoa ni možna.

Principielna shema celice za elektrolizo aluminijevega klorida.

Celica je grajena z nepoznanega materiala, ki ne prevaža električnega toka, prenaša visoke temperature in je odporen napram alkalnim kloridom. Celica je obdana z jeklenim plaščem in je termično izolirana. Tekoči aluminij se zbira na dnu celice v grafitnem koritu.

Na vrhu celice je pokrov iz ognjeodpornega materiala z odprtinami za dovod aluminijevega klorida in alkalnih kloridov, za črpanje aluminija ter za kontinuirano odstranjevanje plinastega klora, ki se vrača v proces ter služi za proizvodnjo aluminijevega klorida. V celici sami je veliko števil grafitnih elektrod, postavljene so ena nad drugo v razdalji okrog 1 cm. Na vrhu celice je nad debelejšo anodo še elektrolit. Temperatura v celici znaša okrog 700°C.

Tipičen sestav elektrolita v utežnih razmerjih je naslednji: 5 AlCl₃, 53 NaCl, 40 LiCl, 0,5 MgCl₂, 0,5 KCl, 1 CaCl₂.

Verjetno je najboljša sestava elektrolita naslednja:

5 ± 2 AlCl₃, 53 NaCl, 42 LiCl.

Čiščenje mazutne jame

Tovarna tovornih avtomobilov na Kami

V srednji Rusiji na reki Kama je zrasla največja tovarna tovornih avtomobilov. Pri gradnji te tovarne je sodelovalo 62 sovjetskih organizacij, za projektiranje in vodenje proizvodnje pa je bilo pritegnjenih več zapadnih firm. Večje skupine sovjetskih strokovnjakov so sodelovale pri izdelavi projektov neposredno pri tujih firmah.

Z uporabo avtomobilov iz te tovarne bo letno prihranjenih 700 milijonov rubljev. Kama-avtomobili bodo v Sovjetski zvezi podvojili možnost transporta. Po predkalkulacijah se bodo investicije vrnile v manj kot petih letih. Z uporabo velikih kamionov bo poraba goriva zmanjšana za več milijonov ton, število voznikov pa se bo znižalo za 300.000.

S tovarno je zrastle tudi novo mesto

Tovarna Kama je primer, kakšne gospodarske in politične koristi prinese takšna industrijska izgradnja. Ze ob začetku gradnje je prebivalstvo kraja Nabrežnije Čelni močno porastlo. Od 39.000 prebivalcev, kolikor jih je bilo leta 1969 se je število povečalo na 54.000 v letu 1971. Pozneje je bil vsakoletni prirastek prebivalstva za 40.000, tako da šteje mesto sedaj 400.000 prebivalcev.

**150.000 tovornih avtomobilov
250.000 diesel motorjev**

Skupno z vsemi pomožnimi obrati zavzemajo tovarniške naprave površino 100 km². Tovarna ima 6 samostojnih obratov: livarna, kovačnica, stiskalnični obrat, obrat za

motorje in zobčnike, montaža, obrat za pripravo orodja in ostalih delovnih priprav. Poedine hale imajo preko 500.000 kvadratnih metrov pokrite površine.

Vsake 40 sekund zapusti tovarno motor s pogonom. Družina Kama-avtomobilov obsega 13 različnih tipov trosnih dizel avtomobilov z nosilnostjo 14–20 t, prekucnike s stranskim prazenjem, prikolice in specialna vozila.

Z izgradnjo je postalo jasno, da je načrtovanje takšnih tovarn postala stvarnost. Ze v januarju letos so iz poizkusne proizvodnje prišli prvi tovorni avtomobili, do konca februarja pa bi jih moralo biti narejenih 200.

Tovarna v Kami naredi na obiskovalca vtis kot svetovna razstava najmodernejših obdelovalnih strojev.

OBVESTILO ŠTIPENDISTOM

Dosežen učni uspeh in napredovanje v šoli sta dva osnovna kriterija, ki odločilno vplivata na višino kadrovske štipendije. Z obeh vidikov se višina štipendije iz šolskega leta v šolsko leto spreminja. Osnovne točkovne vrednosti po lestvici so odvisne nekaj desetink povprečne ocene oz. od nekaj ocen pri posameznih predmetih, ki vplivajo na končen uspeh. Za študente je izredno pomemben čas, v katerem te obveznosti opravijo, saj je osnovna točkovna vrednost lahko za 250 oz. 100 točk višja. Da bi štipendiste spodbudili k hitrejšemu končanju študija, je uvedeno posebno nagrajevanje glede na obdobje izpolnitve vseh (ne zgolj pogojnih) obveznosti iz preteklega leta. Glede na zakonodajo v visokem šolstvu je to dodatno nagrajevanje tempirano na 30/9, oz. 31/12 vsakega leta s povečano točkovno vrednostjo 250, oz. 100 točk.

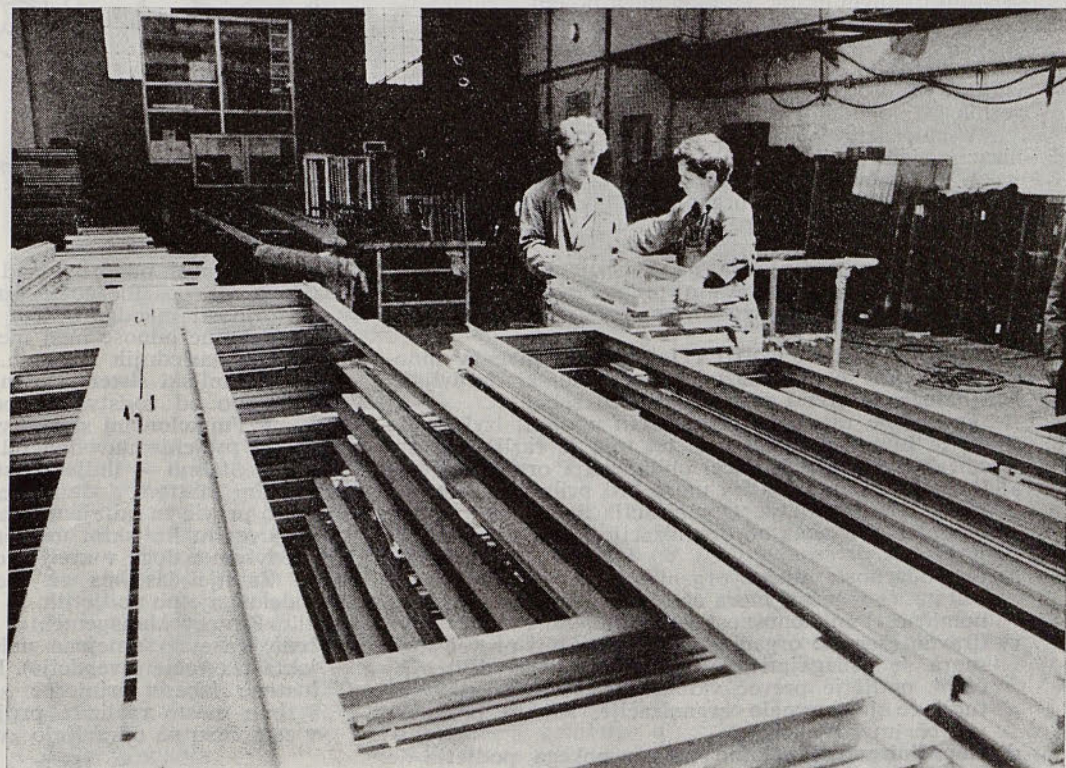
Spremljanje izpolnjevanja pogodbenih obveznosti štipendista je v prvi vrsti pogojeno z navedenih vidikov. Uveljavljeno je načelo nagrajevanja po delu — boljši uspeh — hitrejšo napredovanje — večja je točkovna vrednost štipendije, s tem pa tudi konkretni denarni prejemki štipendista.

Štipendist dokazuje izpolnjevanje teh obveznosti z dokazili o učnem uspehu (sprichevalo, potrdilo o opravljenih izpitih) in s potrdilom o šolanju oz. frekventacijskim potrdilom.

ŠTIPENDISTI, UPOŠTEVAJTE NAVEDENO!

Srednješolci, ki niste predložili spricheval za prejšnji letnik in potrdil o šolanju za šolsko leto 1976/77, storite to čimprej! Študentje na višjih in visokih šolah pa pohitite s sporočili o opravljenih izpitih in frekventacijskimi potrdili!

Po priročniku o štipendiranju

Iz Impola

Predah

Gliničarji iz Obrovca pri nas na specializaciji

Od 20. septembra je v naši tovarni glinice na specializaciji skupina 11 inženirjev in tehnikov iz Obrovca. To so bodoči gliničarji. Pri nas bodo en mesec, nato pride k nam na specializacijo še skupina strokovnjakov. Pred prihodom v naše podjetje so bili na 10-mesečnem strokovnem izpopolnjevanju na Madžarskem.

Tovarna glinice v Obrovcu je še v gradnji. Predvidoma bo dograjena in bo začela proizvajati glinico prihodnje leto. Gradijo jo po madžarskih projektih ter tudi večina opreme bo dobavljena iz

Madžarske in ostalih socialističnih držav. Nova tovarna bo proizvajala glinico po kontinuiranem Bayer postopku in bo imela letno kapaciteto 300.000 ton glinice. Predelovala bo domače, dalmatinske boksite iz rudnikov: Maslenica, Kruševo, Drniš in Ervenik. Ker pa je kapaciteta teh boksitnih rudnikov nekoliko premajhna, bodo morali manjkajočo količino boksita nabaviti od drugod.

Tovarna bo s svojo proizvodnjo glinice pokrivala potrebe elektroliz v Šibeniku, višek proizvedene glinice pa bodo ponudili tržišču. Predvidoma bo nova tovarna glinice v Obrovcu dala zaposlitev okrog 750 delavcem. Za pasivne kraje Dalmatinske Zagore pomeni to ogromno pridobitev.

S. J.

ORGANIZACIJA PODJETJA (1)

Organizacijo definirajo različni avtorji na različne načine. Njihove definicije se dopolnjujejo ali pa nasprotujejo. Besedo »Organizacija« uporabljamo v več pomenih:

1. Kot organizacijski subjekt, t.j. nosilec neke dejavnosti, nekih ciljev, z določeno strukturo in dinamiko. »Delovna organizacija je racionalna in zavestna tvorba, ki ima jasno določeno strukturo, smoter svojega delovanja in začrtane poti za doseg tega smotra. Zgrajena je na temelju delitve dela in racionalnega modela združevanja delnih aktivnosti za čim bolj učinkovito doseganje postavljenega cilja«. (Rensis Lickert)

2. Kot neko tehnosocialno ali socialno strukturo, t.j. sestav ljudi in tehničnih sredstev s specifičnimi organizacijskimi in drugimi odnosi ter z ustreznimi normami in standardi človekovega vedenja. V tem smislu govorimo o ustrezni organizacijski strukturi ali kratko o ustrezni organizaciji.

»Organizacijo predstavlja mreža socialnih odnosov med posamezniki in skupinami, ki sestavljajo statusno strukturo. Le-ta pomeni skupaj s standardi človekovega vedenja bistvo socialne organizacije in nanjo vplivajo številni faktorji«. (Peter Blau)

3. Kot delovanje (funkcioniranje) neke organizacijske strukture, ocenjevano s stališča učinkovitosti pri doseganju njihovih ciljev. Ta dinamični pojem organizacije precej ustreza ameriškemu pojmu Management (upravljanje, vodenje), ki pa ne pomeni samo odločanja in organizacije odločanja na vrhu, ampak tudi v operativnih enotah, pa tudi vse strokovne posle in organizacijo ustreznih strokovnih služb.

V splošnem ločimo organizacijo podjetja in organizacijo dela (proizvodnje, storitev).

1. Organizacija podjetja razdeljuje naloge, ki jih mora opravljati delovna organizacija, posameznim oddelkom v njej. Prav tako pa ureja tudi sodelovanje med oddelki.

2. Z organizacijo dela pa oblikujemo sodelovanje človeka, delovnih priprav in predmetov dela v času in prostoru, kar je potrebno za izpolnitev posameznih nalog.

ORGANIZACIJA PODJETIJ je zelo različna. V mnogih podjetjih se celo nazivi za oddelke, ki opravljajo iste naloge, bistveno razlikujejo med seboj.

Omenjene razlike v organizaciji podjetij izvirajo iz tradicije in razvoja podjetja, pa tudi iz različnega obravnavanja naslednjih načel oblikovanja organizacije.

- Ustreznost:** organizacija mora biti prilagojena osnovnemu cilju podjetja. Organizacija banke je npr. popolnoma drugačna od organizacije proizvodnega podjetja.
- Gospodarnost:** vsaka organizacija mora dajati rezultate. Omogočati mora čimvečjo gospodarnost (ekonomičnost) in donosnost (rentabilnost).
- Uravnoteženost:** organizacija ne sme biti preveč toga mora se prilagajati zahtevam tržišča. Škodljivo je, če je podjetje preveč vključeno v organizacijo kot tudi, če je premalo organizacije, saj to omogoča preveč improvizacij.
- Koordiniranost:** celotno nalogo nekega podjetja je nujno potrebno razdeliti na delne naloge in le-te dodeliti posameznim področjem.

Na organizacijo podjetja praviloma bistveno vpliva organizacija na rang. V odvisnosti od tega, kako posamezna mesta komunicirajo med seboj, mesta rangiramo.

Tako rangirana mesta imenujemo tudi instance. Instance so torej mesta, ki imajo pravice za odločanje in odrejanje. Omenjene pravice imenujemo tudi pristojnosti. Instance pa morajo prevzeti tudi popolno odgovornost za posledice svojih odredb in odločitev.

TEŽAVNO POJASNJEVANJE (po M.M.)

»To, kako bi moralo biti, znamo že na pamet - razložite nam raje, če veste, zakaj ni tako!«

Urejenost odnosov med rangiranimi mesti se kaže v tem, da posamezne instance prenašajo svoje naloge, pristojnosti in odgovornost na nižje rangirane instance. Medsebojne odnose med mesti v podjetju moremo urediti po naslednjih sistemih.

1. Linijski sistem vodenja — odredbe se dajejo neposredno od vodstva na podrejena mesta.

2. Funkcionalni sistem vodenja — v njem vsak podrejeni prejema navodila od večjega števila nadrejenih.

3. Štabno — linijski sistem vodenja — izključno linijskim mestom dodamo še svetovalna mesta — ta nimajo pravic za odrejanje, temveč le strokovno svetujejo vodstvenim linijskim mestom. Štabna mesta opravljajo predvsem naloge v zvezi s centralnim planom podjetja.

Zadnje čase pa se vse bolj uveljavlja vzajemno sodelovanje po podjetjih, ki ga imenujemo **teamsko delo** ali »Project Management«. Pri tem za reševanje določene, časovno omejene naloge imenujemo vodjo projekta (za večje investicije). Le-ta iz posameznih linijskih instanc izbere primerne sodelavce za team, ki kot štabno mesto realizira projekt. Izbrane osebe pa tudi v tem času še opravljajo svoje linijske funkcije.

Viktor Markovič, org.

(Dalje prihodnjič)

Sodelovanje Evrope pri pedagoških raziskavah

Pod okriljem UNESCO, Organizacije združenih narodov za vzgojo, znanost in kulturo, je prišlo sedaj do sodelovanja med raziskovalci vzhodne in zapadne Evrope na področju pedagoških raziskav. V Hamburgu se je zbralo 55 vodilnih znanstvenikov z institutov za pedagoške znanosti, ki so zastopali 31 držav. Sodelovanje se odvija v okviru vseevropske konference direktorjev pedagoških institutov, ki je bila od 26. do 29. aprila letos v Hamburgu.

Namen te prireditve, ki je bila pod naslovom »Vpliv pedagoških raziskav na šolsko vzgojo«, je bil, da se vzhodno in zapadno-evropski znanstveniki na pedagoškem polju medsebojno spoznajo, ter izmenjajo informacije in izkušnje. Nadalje da vskladijo svoje raziskovalne programe ter vzpostavijo sodelovanje na široki evropski bazi. Stalno se menjajoči evropski šolski sistemi z različnimi političnimi pogledi pogojujejo nujnost izmenjave izkušenj. Za predstavitev teoretičnih izsledkov v prakso je takšno sodelovanje nujno na vseh stopnjah osnovnega, kakor tudi nadaljevalnega šolanja, to je osnovnih in strokovnih šol do visokih šol in univerz ter končno tudi na širokem polju izobraževanja za odrasle.

Duševne motnje pri alkoholizmu

1. AKUTNA (NENADNA) PIJANOST
je posledica enkratnega uživanja alkoholne pijače. Čeprav v takem primeru ne moremo govoriti o bolezni alkoholizma, vendar akutna pijanost privede do vrste motenj in težav. Dovolj je, če omenimo samo prometne nezgode, ki jih povzroči pijanost. Težka akutna pijanost je ena prav hudih oblik zastrupitve in se dostikrat konča s smrtjo opitega.

2. PATOLOŠKA (BOLEZENSKA) PIJANOST
je posebno težko akutno pijanstvo, značilna huda psihična motnja opitega človeka. Pojavi se lahko pri kom, ki se je opil prvič v življenju, nadalje pa kadarkoli med boleznijo alkoholizma. Patološka pijanost se lahko pri posamezniku pojavi tudi že po zaužitju razmeroma majhne količine alkoholne pijače. Glavne motnje so v zmedenosti opitega človeka, ki ima lahko tudi pride in prisluhe ter v izrazito agresivnem vedenju in poznejši popolni ali vsaj delni izgubi spomina za vse, kar se je dogajalo med bolezensko pijanostjo. Nevarnost takih bolnikov je zlasti velika, ker bolnik ne kaže jasnih zunanjih znakov pijanosti ali abnormalnega vedenja. Bolezenska pijanost se končuje s spanjem, iz katerega se bolnik po nekaj urah prebudi in se ne spominja ničesar, kar se je dogajalo z njim. V bolezenski pijanosti lahko opitega človeka napadejo tudi božjastni krči.

3. ALKOHOLNI BLEDEŽ
je najbolj znana in najhujša nenadna psihična motnja med alkoholizmom. Navadno se med alkoholizmom pojavi le takrat, ko je alkoholizem trajal najmanj pet let. Najpogosteje se pojavi nenadoma, zlasti, če bolnik zboli za kako drugo nenadno boleznijo, če se poškoduje, če ima vročino, dalje po kakem operativnem posegu, itd. V alkoholnem bledežu ima bolnik mnogo motenj psihične in fizične narave: nemir, strah, zmedenost, pride in prisluhe, potenje, zvišano temperaturo, hitro mu lahko odpove srce.

Zaradi značilnih privedov in prisluhov se govori o bolezni, pri kateri bolnik vidi netopirje in bele miši. Nujno je zdravljenje v bolnišnici. Ne zadostuje, da bolnika ozdravimo samo nenadnih težav alkoholnega bledeža, temveč je treba nadaljevati z zdravljenjem alkoholizma, zaradi katerega je prišlo do bledeža. Če tega ne napravimo, začne bolnik po prihodu z zdravljenja znova piti in ga čisto doleti nov bledež, v katerem pogosto tudi umre. Včasih se začenši alkoholni bledež počasneje in se kaže spočetka z jasnimi simptomi samo ponoči: strašne sanje, strah, nemir, nespečnost, potenje, razbijanje srca in glavobol. Čez dan ostane bolnik še dolgo več ali manj normalen. V teh primerih se to stanje včasih imenuje predalkoholni bledež. Sčasoma se stanje slabša, razvija se prava, težka oblika alkoholnega bledeža.

4. HALUCINOZA (PRIVIDI IN PRISLUHI) ALKOHOLIKOV
je naslednja huda duševna bolezen, ki se pojavlja pri alkoholikih. V tej bolezni se pojavijo neugodne vidne, zlasti pa slušne halucinacije (prividi in prisluhi). Bolnik sliši glasove, ki zanj niso nepomembni, temveč mu pomenijo različne grožnje. Poleg privedov utegnejo biti prisotne tudi druge duševne motnje. Bolezen zdravi v bolnišnici. V nekaterih primerih se razmeroma hitro zboljša, medtem ko v drugih traja dolgo časa in zapuša celo trajno psihično okvaro.

5. LJUBOSUMNOST ALKOHOLIKOV
je pogostna komplikacija alkoholizma. Lahko rečemo, da je stopnjevanje občutek ljubosumnosti značilen za alkoholika. Vendar pa se bolezenska ljubosumnost alkoholika razvije v pravo, težko duševno bolezen, ki onemogoča življenje in delo tako bolniku samemu kakor tudi članom njegove družine. Od ljubosumnosti izzvani napadi na ženo zavzamejo naravnost absurdne, nemogoče oblike, privedejo pa lahko do hudih telesnih napadov in celo do uboja.

Ljubosumnost alkoholika je dostikrat neposreden povod za razpad njegove družine. Ko alkoholik preneha piti, se stanje ponavadi hitro popravi. Včasih pa se patološka ljubosumnost alkoholika tudi kljub opustitvi pijače razvije v hudo duševno motnjo trajne narave.

Poleg ljubosumnostnih idej, ki utegnejo biti včasih otroško namišljene (ko alkoholik staro in obolelo ženo obtožuje prevare z vsakim, ki ga žena po naključju sreča), se včasih pojavljajo tudi druge blodne ideje. Ponavadi gre za preganjavo. Bolnik namreč sumi siehnerne iz svoje okolice, navdaja ga strah, da ga preganjajo, da ga hočejo ubiti. Če se razvije takšno hudo stanje, tedaj ponavadi nikoli ne ozdravi popolnoma.

6. BOŽJAST ALKOHOLIKA
je hudo obolenje, ki se lahko razvije med alkoholizmom. Posamezni napadi božjasti so pri alkoholikih razmeroma pogosti. Tako se posamezen božjastni napad lahko pojavi v času pijanosti, med patološko pijanostjo in med alkoholnim bledežem. Takšni posamezni napadi prenehajo, brž ko preneha pijanost oziroma ko je bolnik iz bledeža. Božjastni napad med alkoholizmom je enak pravemu božjastnemu napadu pri božjasti. Bolnik se ponavadi brez kakršnegakoli poprejšnjega znamenja onesvesti in zgrudi kakor od strele zadet. Pojavljajo se krči v vseh mišicah, bolnik posinjli, za kratek čas preneha dihati, včasih se med krči vgrizne v jezik in se pomoči. Ves napad traja kakor pol minute, nakar se bolnik pogrezne v globoko spanje, iz katerega se prebudi brez kakršnegakoli spomina na tisto, kar se je dogajalo z njim. Včasih utegne biti bolnik po prebujenju še nekaj časa zmeden.

V posameznih primerih se pojavi prava alkoholna božjast. S pravo alkoholno božjastjo mislimo na pojav božjastnih napadov pri alkoholikih, ki se stalno pojavljajo, povzročajo pa možganska okvara z alkoholom. Alkoholna epilepsija se pojavlja kot posledica hude okvare možganov z alkoholom.

7. PSIHOZA KORSKOV PRI ALKOHOLIKIH
se tako imenuje po velikem ruskem psihiatru Korsakovu, ki je prvi opisal to bolezen. Gre za težko psihično motnjo, ki se kaže z naglim intelektualnim propadanjem alkoholika. Bolnik pozablja, se čedalje težje spominja novih dogodkov, pogosto je zmeden in nemiren. Glede na to, da bolnik pozablja posamezne dogodke, nastanejo, kakor včasih pravimo, v njegovem spominu »vrzeli«. Bolezen Korsakov je zelo težka komplikacija alkoholizma. Pojavlja se pri alkoholikih, pri katerih je po dolgotrajnem alkoholizmu prišlo do okvare možganov.

8. DEMENCE ALKOHOLIKOV — ALKOHOLNE BEBAVOSTI

so po svojih psihičnih simptomih podobne kakor pri psihozi Korsakov in se prav tako pojavijo med alkoholizmom. Trajne bebavosti so neozdravljive umstvene okvare, pogosto terjajo nastanitev bolnikov v ustanovi za trajno nego in nadzor.

9. DRUGA PSIHIČNA ALI ŽIVČNA OBOLENJA
Nekatere od teh bolezni so zelo pogostne, kot alkoholno vnetje živcev, ki se kaže z bolečinami v nogah, rokah in v drugih delih telesa. Pojavlja se oslabelelost mišic in motnje občutljivosti. Pri hujših primerih alkoholnega vnetja živcev lahko pride do popolne negibnosti.

Prirjeno po knjigi: Dr. Vladimir Hudolin, Dr. Janez Rugelj: KAJ JE ALKOHOLIZEM, Ljubljana, 1973.

● Dr. Anton Židanik, Zavod za STC med. in higieno

GRIPA JE PRED VRATI

Človek, najbolj razvito bitje našega planeta, je v stalni borbi za obstanek. Negativni vplivi okolja, pomanjkanje hrane in energije, mikroorganizmi, so problemi, s katerimi se mora spopasti. Kljub izrednemu razvoju tehnike mu to na vseh področjih le ne uspeva. Tipičen primer je gripa.

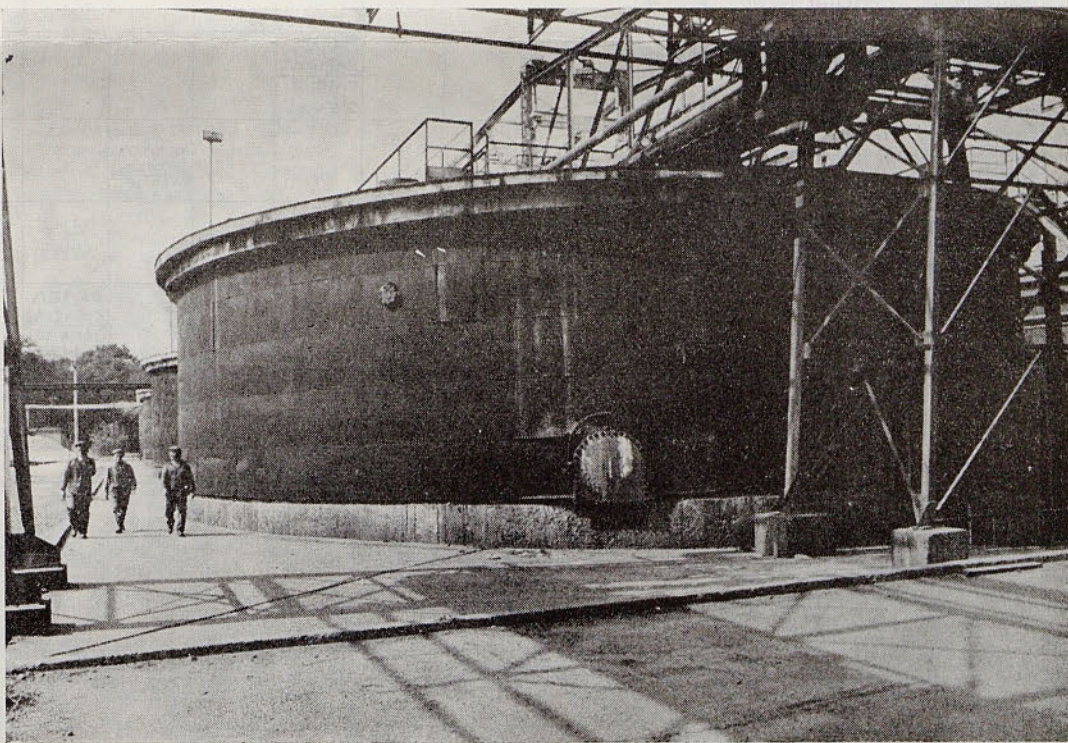
Bolezen povzroča virus, ki ga prištevamo med najmanjše povzročitelje nalezljivih bolezni. Običajna zdravila — antibiotiki in sulfonamidi nanj ne vplivajo. Ker se prenaša s kapljično infekcijo, bolezen pa na to v najkrajšem času izbruhne, se izredno hitro širi in v obliki epidemij zajema cela območja. Zaradi tega je gripa v stalnem porastu ter predstavlja svetovni zdravstveni problem.

Sama bolezen v primerjavi z ostalimi nalezljivimi boleznimi sicer ni težka, ker pa v času prebolevanja gripe močno pade odpornost organizma, pride pogosto do komplikacij, pri čemer so prizadeti predvsem kronični bolniki in sta-

rejši ljudje. Posledice so lahko usodne. Obenem pa se zaradi masovnega obolevanja to močno odraža na bolniškem staležu, kar predstavlja veliko obremenitev za delovno organizacijo, ki znižuje nacionalni dohodek.

Cepljenje je danes edina učinkovita mera, ki jo imamo za preprečevanje te bolezni. Uspešno bo le tedaj, če bo zajelo dovolj veliko število ljudi, saj s tem onemogočimo širjenje ter tako indirektno zaščitimo tudi tiste, ki se cepljenja niso udeležili. Izkušnje zadnjih leta pri nas in v svetu nam to nedvomno dokazujejo.

Čeprav bo na vakcinaciji še vedno ostalo težišče borbe proti gripi, ne gre zanemarjati ostalih faktorjev, ki imajo nedvomno velik vpliv na obolevanje. Potrebno je dvigniti odpornost organizma s pravilno prehrano in počitkom, zmanjšati vsakdanje strese, urediti stanovanjske probleme ter sistematsko krepiti telo s fizikalno aktivnostjo in rekreacijo.

Dekantator

ZAHVALA

Ob težki izgubi zlatega moža

Frančka Laha

strojnega ključavničarja iz TGA, se iskreno zahvaljujemo godbi, pevskega zboru, govornikom, njegovim prijateljem ter vsem, ki so na kakšen koli način pomagali ali obiskali njegov zadnji dom, se še enkrat zahvaljuje žena Kristina in sin Branko.

Podpisana Marija HLIS zaposlena v delovni skupnosti skupnih služb, kot delilka hrane v TOZD tovarne aluminija se tem potom (čeprav malce pozno) najiskreneje in najtopleje zahvaljujem vsem bivšim sodelavcem in članom te TOZD, kot izmen v kateri sem bila zaposlena, za vso prisrčnost ter pozornost, ki so mi jo izkazali ob času mojega odhoda v pokoj.

Nimam besed s katerimi bi se v našem tovarniškem glasilu »ALUMINIJ«

ZAHVALA

rada še enkrat srčno zahvalila za vse tople izrečene besede ob slovesu ter za vsa darila katera sem od njih dobila. Zato sem toliko bolj še enkrat prepričana, da ima človek nešteto prijateljev in dobrih tovarišev-sodelavcev s katerimi toliko časa deli dobro in slabo v kolektivu.

Šele danes vidim in občutim, da sem odšla iz sredine dobrih sodelavcev in mi je težko, čeprav se to-

lašim s tem, da se bomo tudi v prihodnje še srečevali in si izrekli ter izmenjali kakšno besedo. Vsem, ki ste pokazali toliko pozornosti do mene in me obdarili še enkrat srčno hvalo, celotnemu delovnemu kolektivu pa želim tudi v bodoče dobrih proizvodnih uspehov kot tudi dela v DPO ter še mnogo let obilo delovnih zmag.

Vsa vhlala velja seveda tudi sindikalni organizaciji!

Marija Hliš

Srečala sta se dva starejša položajna prijatelja, ki se že dalj časa nista videla in potekel je takle pogovor:

— Ja res je, tudi ti se nič več ne pokažeš ali si mor-da tudi tako zaposlen kot jaz?

— Ja, ja res je. Odkar smo ustanovili TOZD, je tudi moj delovni dan po 20 ur v kolektivu. No na srečo imamo še vsaj nadure plačane.

— Že, že, tudi pri nas je glede nadur urejeno, samo se ti ne zdi, da bo nam stari-
m asom to tozdiranje in samoupravljanje vzelo precej ugleda.

— Saj, saj, o tem veliko debatiramo, včasih legalno, pa tudi ilegalno če je kdo od mladih zraven. Ampak te novosti počasi le prodirajo v ospredje. Pa kaj hočemo, jaz sem TOZD-ovec, ti si TOZD-ovec, vsi smo TOZD-ovci in o TOZD-ovcih, TOZD-iranju in TOZD-ih se pa le veliko piše in govori.

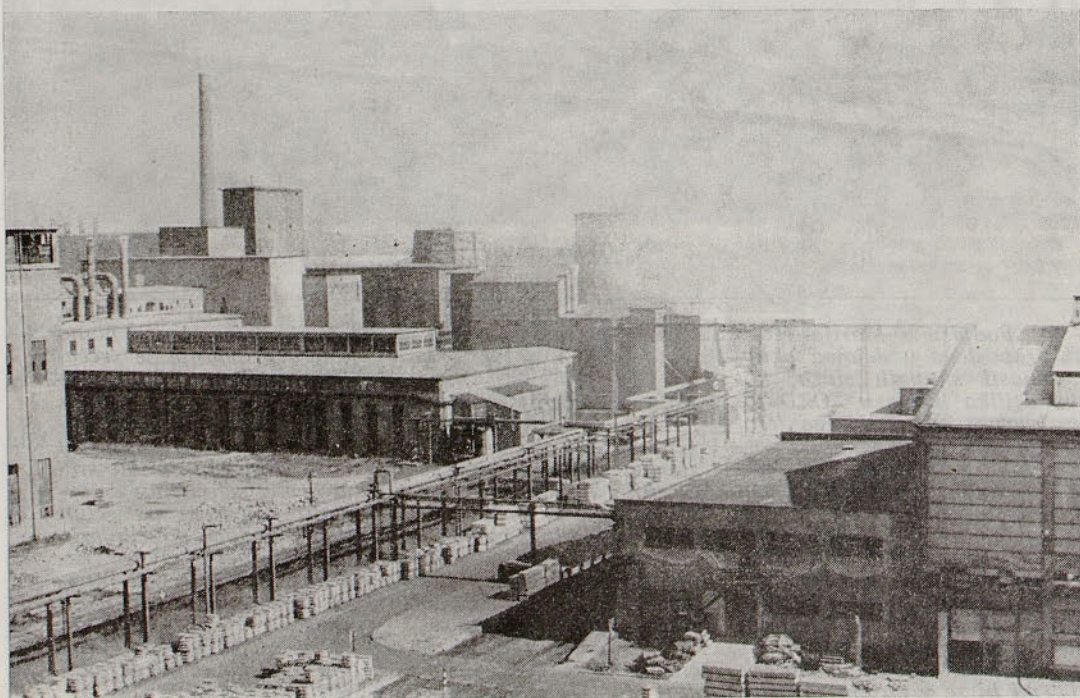
— Ja, ja imaš prav. Te kratice TOZD zaslediš že vsepovsod. Ker sva ravno kolega, ti bom nekaj zaupal. Ko sem prišel zadnjič domov, sem v spalnici nad posteljama zagledal lepo napisane in še celo zaokvirjene besede TOZD. Vprašal sem ženo, kaj nori in ali bom te kratice res moral gledati še v spalnici. In veš kaj mi je odgovorila? Ja dragi mož, tvoja žena ni taka trapa kot si ti misliš. Da, tudi na to mesto spadajo te kratice. Samo imajo čisto drug pomen in ne tak o katerem še ti ponoči, če si le doma sanjaš.

Te moje kratice TOZD pomenijo: Tukaj Opravljaš Zakonske Dolžnosti

vec

MESTO NA	HUD STRUP MEHIŠ. KAKTUSA	FIGURA PRLI ČETVORKI	IGRALE NK ČELIK	ROMAN CLAUDA ANETA	ZEKA V SZ LITER	CESTNI ZAVOJ KRAJ NA DR. POLJU		AYSTRILJA PRITOK ZENA V ŠVICI	ESTON: SKI SKLADA: TELJ
PELOPO= NEZU								ZOLAJEV ROMAN JEZERO V AFRIKI	
INDIJSKI BOG OGNJA				NAZIV ZA 7. IN 8 MESEC LOVRO KUHAJ			JEZERO V AFRIKI KISIK		
MESTO V ŠPAHIJI					DUŠIK EVRO. OTOČNA DRŽAVA	MADŽAR RAZČLEN- JEVALEC			VOLT OZNAKA ZA NEZNANCA
KALIJ		KRAJ V SRBIJI DANNO DABIL. MESTO					SAMO= GLASNIK	ITALIJ. NAFTNI KONCERN KRAJ ZA PALEST. ORG.	
FILM. IGRALEC LLAD				DEL ŽELEZN. POSTAJE			MESTO PEČATA MESTO V VIRGINIJI	NOBOM. KLUB. KONTURA	
IGRAKA TURNER				JOD DOGO= VARIJAN- JE	OPOZO= ZILLO PROSLUJ AFR. PODIT.				STAR SLOVAN
VAS PRI LJUB= LJAHU		KENGU- RU	NALIVNO PERO DEŠČI- CA				ZEKA V SZ NORD. BOGINJA MORJA		1. VOKAL VINSKO PODJETJE V ISTRI
KRAJ NA GORENJ- SKEM				NASOLJ. DVAJE IKZE DRŽ. BIAGAJNA			JAPON. DENAR. FNOTA		
MODNA POPEVKA					MESTO NA NORVEŠ- KEM PELISTAŠ SIONIZMA CINKAR		OTOK V JADRANU ITALIJA		SRBE= NAR
ENA OD BESEL FRANC. REVOL.		MESTO NA JAPONSKEH MESTO V SZ				KMETIJ. KOMBINAT PRAŽIVAL	MADŽ. NOBOM. KLUB	SREBLO GRŠKA ČRKA SODOBNA NAVIGAC. VAPRAVA	
KRILO ZIMSKE KONJE= NICE			PISANA PAPIGA CHAPLIN. ŽENA			JUGOSL. FILM. IGRAKA PISATELJ PELJI			
TOP				BRIT. ZUM MINISTER (DOUGLAS) NAŠA IN TUJA ČRKA			JUŽNA RASTLIHA OSVEŽ. PIJAČA		
GORA V ŠVICI		DEL KOZA KRATICA ZA MARKO			PEV= NOBT		HITER TEK. GALOP TOHA		
MESTO V AVSTRA- LIJI					BRAZIL. KOŠARKAS ČRKA Z ZAČ. ADEK				GLAM
SVOJE= GLA= KOST				SLADEK JUŽNI SAD			KORNET		

Glinica

za mesec november 1976

2. Osamljen z zapada
5. Strah je ključ
9. Norenje za diamanti
12. Billy dva klobuka
16. Lopov, ki je prišel na večerjo
19. Lacombe Lucien
23. Policijska značka 373
26. Džo in to je Amerika
30. Saft v Afriki

amer. barvni vestern
amer. barvna kriminalka
ital. barvna komedija
amer. barvni vestern

amer. barvna kriminalka
franc. barvna drama
amer. barvna kriminalka
amer. barvna drama
amer. barvna kriminalka

IZDAJA DELAVSKI SVET TOVARNE GLINICE
IN ALUMINIJA BORIS KIDRIČ KIDRIČEVO

Uredniški odbor:

Ivo Tušek — predsednik,

Član 1:

Franc Meško,
Anton Zadavec,
Jože Huzjan in

Anton Kozoderc — namestnik predsednika —

Franč Vrlič — odgovorni urednik

Tisk: ZGP Pomurski tisk — TOZD tiskarna, Murska Sobota
Člani kolektiva in upokojenci dobivajo list brezplačno.

Rokopisov in slik ne vračamo.